BOLI SÚČASŤOU ODBOJA

Mgr. Martin Rosa

Vydalo:
Záhorské osvetové stredisko Senica
Vajanského 19
Senica
zos@zupa-tt.sk

Rok: 2016
Náklad: 100 ks
Tlač: GH Studio
Foto: RNDr. Ľubica Krištofová
Obrazová príloha: Mgr. Martin Rosa, OblV SZPB Senica
ISBN 978-80-7091-061-0

Osoby a osobnosti v období národnooslobodzovacieho boja počas 2. svetovej vojny v okrese Senica, Skalica a Myjava

V tomto roku sme si pripomenuli 70. výročie ukončenia 2. svetovej vojny. Pri príležitosti osláv oslobodenia mesta Senica boli Ministerstvom obrany Slovenskej republiky udelené medaile priamym účastníkom 2. svetovej vojny: Jozefe Nemečkayovej (Senica), Alžbete Dankovej (Senica), Gizele Fišerovej (Senica), Márii Jarošovej (Senica), Štefanovi Nemcovi (Bílkove Humence), Anne Švancarovej (Senica), Štefanovi Uhlárovi (Hlboké), Františkovi Vachovi (Koválov), Bernardovi Papánkovi (Vrádište) a Estere Strožovej (Unín), ktorej rodina bola perzekuovaná.

Tých, ktorí sa osobne zúčastnili národnooslobodzovacieho boja, už nie je mnoho medzi nami. Spolu s nimi odchádzajú aj spomienky, príbehy, dokumenty, atď. Touto publikáciou sme si chceli nielen uctiť výročie ukončenia vojny, ale aj zachovať spomienky živých ľudí, pamätníkov a účastníkov odboja.

Vieme, že sme nenašli všetkých, že mnohí zostali v skromnej anonymite či v ústraní svojich domovov a účasť v udalostiach pokladali za povinnosť či samozrejmosť. Vieme, že hrdinov a účastníkov vojny bolo oveľa viac. Tu sme zhromaždili aspoň tých, s ktorými sa nám podarilo osobne skontaktovať alebo o ktorých sme našli informácie v archíve SZPB a iných archívoch, dostupnej literatúre, kronikách a iných prameňoch.

RNDr. Ľubica Krištofová
Tajomníčka Oblastného výboru SZPB Senica

Boli súčasťou odboja

Obdobie rokov 1938 – 1945 je v slovenskej histórii krátkym obdobím, ktoré dodnes rozdeľuje nielen historikov, ale prakticky každého, kto sa o danú tému zaujíma. Treba však spomenúť, že napriek mnohým sporom, ktoré toto obdobie vyvoláva, ani jedna skupina ľudí nespochybňuje dôležitosť tohto historického momentu, dôležitosť protifašistického odboja. Slovensko má teda tým pádom dôvod a právo byť na čo hrdé.

Dvadsiate storočie bolo charakteristické neustálymi vojnami a vojnovými konfliktami. Druhá svetová vojna sa dá chápať ako následok svetovej hospodárskej krízy, ktorej príčinami boli predovšetkým zrútenie svetového menového systému, prudký pokles cien, rozvrat zahraničného obchodu a iné. Toto bolo akýmsi spúšťacím mechanizmom agresie Nemecka voči mnohým štátom, najmä v dôsledku nespokojnosti s prvou svetovou vojnou. Druhá svetová vojna má zvláštne miesto v dejinách 20. storočia. Bola najničivejšia v celej histórii ľudstva. Už ale pred jej vypuknutím prišlo k niekoľkým ozbrojeným konfliktom ako napríklad občianska vojna v Španielsku alebo japonská agresia v Číne.

Ešte pred rozpútaním vojny plánoval Hitler obsadenie Československa. Vláda Československa mala podozrenie voči Hitlerovi a tak dvadsiateho mája 1938 nariadila mobilizáciu vojsk. Nemecko požadovalo od Československa, aby mu prenechalo všetky územia, kde žije viac ako päťdesiat percent nemeckého obyvateľstva a uzavrelo potom už s vzniknutým Slovenským štátom Zmluvu o ochrannom zväzku. Mníchovské udalosti urýchlili politický vývin Slovenska. Na stretnutí predstaviteľov Hlinkovej slovenskej ľudovej strany s predstaviteľmi ďalších politických strán v Žiline piateho a šiesteho októbra roku 1938 bola vyhlásená autonómia Slovenska. Ústavným zákonom z dvadsiateho druhého novembra 1938 došlo k decentralizácii súdnictva a výkonnej a zákonodarnej moci. Slovenský štát mal vlastnú vládu a zákonodarný orgán.

Pod vplyvom politiky nacistického Nemecka sa začala stupňovať protižidovská nálada, ktorá dosiahla mimoriadne rozmery. Postupne boli pre Židov vydávané rôzne zákazy a obmedzenia, napríklad nebolo im dovolené bývať na námestí a ani na žiadnej z hlavných ulíc miest. Protižidovské akcie vyvrcholili do masovej arizácie židovských obchodov, rozsiahlych domových prehliadok, šikanovania, perzekúcií, ničenia a násilného privlastňovania si židovského majetku. Spočiatku išlo o to zbaviť Židov majetku, nie ich likvidovať.

Proti nemeckej okupácii a proti autoritatívnej vláde sa sformovalo centrum odporu v Banskej Bystrici. Tu bolo vyhlásené Slovenské národné povstanie. Patrilo k najväčším ozbrojeným protifašistickým vystúpeniam v Európe, na ktorom sa zúčastnili aj príslušníci viacerých národov a národností sveta. Slovenské národné povstanie malo dvoch hlavných veliteľov. Na rozkaz jedného z veliteľov Slovenského národného povstania, generála Jána Goliana, začali povstalci s protifašistickou činnosťou dvadsiateho deviateho augusta v roku 1944 po vyhlásení hesla *„Začnite s vysťahovaním“*.

Čo sa týka protifašistického odboja v Senici, bol aktívny odboj aj v jej okolí, v oblasti Skalice a Holíča, Brezovej pod Bradlom. V Senici sa vytvárali ilegálne občianske organizácie. Vedúci organizátori protifašistického odboja pripravovali občanov na ozbrojený boj v Slovenskom národnom povstaní. V tomto smere pokračovala ilegálna protifašistická činnosť aj na celom Záhorí a v okolí Myjavy. Mesto Holíč tvorilo akúsi zónu prechodu utečencov a odbojárov z Protektorátu.

Dvadsiaty deviaty august 1944 bol aktom systematickej politickej a vojenskej prípravy. Ozbrojené vystúpenie slovenského ľudu proti fašizmu označila oficiálna propaganda za akciu

cudzích, slovenskej štátnosti nepriateľských živlov, čiže ruských parašutistov, Čechov, Židov, Čechoslovákov, ale aj hŕstky domácich zradcov, karieristov, alibistov, asociálnych elementov a zradcov. Nemci sa počas vojny dopúšťali mnohých krutostí. Partizánske akcie boli pre Nemcov len zámienkou pre okupáciu.

V okolí Senice vznikli partizánske skupiny, ktoré operovali najmä v oblasti Brezovej pod Bradlom v okolí Myjavy a v okolitých kopaniciach. V okolitých a vzdialenejších kopaniciach, či už to boli kopanice v oblasti obcí ako napríklad Brezová pod Bradlom, Prietrž, Myjava, Častkov, Vrbovce, Nové Mesto nad Váhom, Častkov, Podbranč, Vrbové, Buková, Pustá Ves, Dobrá Voda a mnohé iné, partizáni často operovali a našli tam svoj úkryt. Obyvatelia týchto kopaníc nikdy neodmietli pomôcť ľuďom v núdzi. Pomáhali aj utečencom cez hranice. Najvýznamnejšou partizánskou skupinou v okolí Senice bola skupina Jána Reptu, ktorá pôsobila najmä v Brezovej pod Bradlom. Činná bola aj v Prietrži a okolí.

Partizáni a domáce obyvateľstvo sa však nevyhlo mnohým trestom za napomáhanie. Boli zatýkané a trestané mnohé osoby. V okolí Senice sa to najvýraznejšie prejavilo popravovaním ľudí v Surovinskom lese. Boli tam popravovaní ľudia aj zo vzdialenejších obcí, niektorí aj zo zahraničia.

V Prietrži sa dodnes nachádza pamätná izba v dome, kde sa partizáni skupiny Jána Reptu ukrývali pred Nemcami a gardistami. Dlhé roky tu bola správkyňou pani Blažková, pozostalá po rodine, ktorá zažila represie kvôli pomáhaniu partizánom (na obálke vedľa N. V. Razumichina). Ďalej v oblasti Myjavy bola aktívna Čúvalova skupina, Za ideál, Smrek – Bohuš, Jermak a v neposlednej rade to bola skupina Miloša Uhra. Boli to aj skupiny pplk. Snežinského, kpt. Železnova, kpt. Kijevského, Brunovského, kpt. Jermaka, Ivaniča, Kasického. V oblasti Malých a Bielych Karpát bola aktívna skupina Protiboj. Boli vytvorené aj menšie partizánske skupiny, tvorené napríklad z nemeckých zbehov a zo zbehov východomuslimského pluku. Takisto vo vzdialenejšom okolí Senice operovala skupina Jána Žižku ako podpora miestnych partizánskych skupín. Bola ale primárne činná na Slovensku v trenčianskej oblasti, ďalej v priestore Martina, Strečna a Vrútok. V Česku bola aktívna v oblasti Valašska a v oblasti Moravy. Okrem pamätnej izby v Prietrži sa na území Slovenska nachádzajú iné podobné pamätné izby ako memento druhej svetovej vojny, nie je však známe, ktoré z nich ešte jestvujú.

Boli súčasťou odboja

Oblasť Záhoria, myjavských kopaníc počas SNP

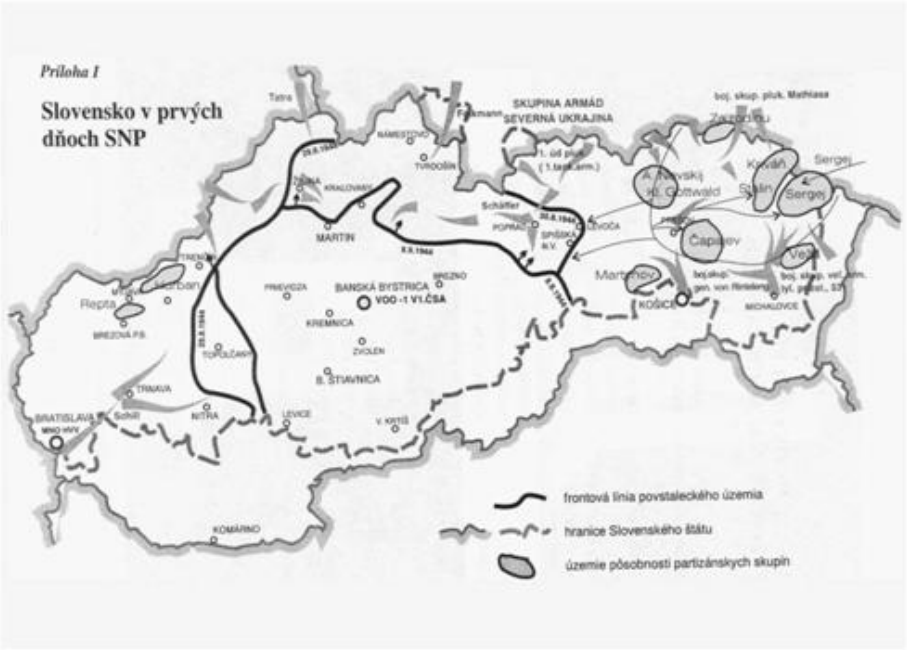

Zoznam protifašistických bojovníkov ocenených pamätnou medailou pri príležitosti osláv 70. výročia oslobodenia Senice:

Danková Alžbeta **(Bukovec)** – bola od 29. 8. 1944 do 7. 4. 1945 spolu s matkou zapojená v ilegálnej skupine na Bukovci. Poskytovala pomoc príslušníkom sov. armády, ktorí utiekli zo zajateckých táborov a podporovala partizánsku skupinu Jána Reptu.

Fišerová Gizela **(Zemplínske Hámre)** – od 24. 3. 1944 do 12. 3. 1945 bola aktívna v partizánskom oddiele Pugačev ako spojka partizánom a dodávala muníciu pre partizánsky oddiel.

Nemec Štefan **(Bílkove Humence)** – účastník bojov počas 2. svetovej vojny.

Nemečkayová Jozefa **(Praha)** – poskytovala pomoc českým utečencom, ktorí po vyhlásení Protektorátu pred perzekúciou odchádzali cez územie Slovenska za hranice. Bola sekretárkou JUDr. Hatalu, ktorý pripravoval pomoc utečencom. Pracovala u neho v advokátskej kancelárii. Vydala sa za jeho spolupracovníka JUDr. Dezidera Nemečkaya, sudcu z povolania.

Palgi Benjamín **(Vrádište)** – rodným menom Bernard Papánek, zúčastnil sa bojov počas vylodenia v Normandii. Mal rozsiahle zranenie brucha, dlhší čas bol v kóme. Počas Slovenského štátu bol prenasledovaný, rovnako aj v období socializmu.

Švancarová Anna **(Košariská)** – narodila sa v Košariskách, v Slovenskom národnom povstaní pôsobila ako spojka. Ako mladá študentka prinášala správy, informácie a pomáhala partizánom skupiny Jána Reptu v Brezovej pod Bradlom, v Myjave a okolí pod vedením Štefana Mikulčíka. Tiež poskytovala ubytovanie, ošatenie a stravu sovietskym občanom, ktorí unikli zo zajatia.

Uhlár Štefan **(Spišské Podhradie)** – na vojnu sa dostal k protilietadlovým delostrelcom. Z Hlohovca išiel do meračského kurzu do Bratislavy. Neskôr išiel na cvičenie na stredné Slovensko. Prezliekol sa do civilu a odišiel do Hlbokého, dostal sa do Brezovej k skupine Jána Reptu.

Vach František **(Koválov)** – narodil sa a žije v Koválove. Zúčastnil sa Slovenského národného povstania od 29. 8. 1944, bojoval v oblasti Žiliny a Vrútok. Tam bol ranený a liečený bol vo vojenskej nemocnici v Ružomberku a v Bratislave.

Boli súčasťou odboja

Ocenenie veteránov 7. apríla 2015 v Senici

Zoznam účastníkov protifašistického odboja z okresu Senica, Skalica a Myjava:

Adamovič Ladislav **(Gbely)** – účastník domáceho odboja pod vedením Michala Brunovského a Koričanského.

Antala Ján **(Brodské)** – účastník zahraničného odboja v konsomoľskej skupine Malin – ZSSR. Vedúca skupiny bola Nina Somsová.

Aujeský Mikuláš **(Myjava)** – žandársky veliteľ, ktorý pomáhal utečencom, pomáhal ľuďom prenasledovaným v Protektoráte. Zabránil mnohým trestom pre českých utečencov, ktorých chytili pri pokuse prejsť hranice a dostať sa do zahraničia, stál za mnohými úspešnými transportmi českých utečencov do zahraničia.

Bajan Tibor **(Radimov)** – partizánska spojka, ukrýval partizánov skupiny M. R. Štefánika, ukrýval doma ich zbrane a trhaviny.

Bajus Karol **(Senica)** – účastník domáceho odboja, bojoval v oblasti Horehronia v telgártskej skupine Jánošík.

Bakalár Ondrej **(Myjava)** – účastník SNP. So svojou jednotkou prešiel k partizánom do inoveckých hôr. Bol veliteľom jednotky Bakalár, bojoval na úseku Dolné Vestenice – Hradište.

Bakič Martin **(Šaštín)** – účastník SNP.

Baláž Jozef **(Oreské)** – narukoval ako vojak základnej prezenčnej služby do Trenčianskych Bohuslavíc k pomocnej letke, ktorej veliteľom bol škpt. Kunic. Odtiaľto celá jednotka bola presunutá na letisko Mokraď do Liptovského Hrádku. V roku 1944 sa celá letka pri vypuknutí SNP pridala k partizánom a bojovala proti Nemcom. Odtiaľto ustupovali pred Nemcami smer Ružomberok, Biely Potok, Liptovská Osada. V Starých horách boli zajatí a odvezení do Maďarska.

Bardiovský Ľudovít **(Sobotište)** – člen ilegálnej protifašistickej skupiny v Sobotišti pod vedením Pavla Mikuleckého. Poskytoval úkryt a stravu príslušníkom sovietskej armády, prispieval na zbierky pre partizánske skupiny potravinami a ako majiteľ osobného auta v roku 1939 a 1940 previezol niekoľko českých občanov na maďarské hranice.

Bartas Vendelín **(Radimov)** – účastník SNP, príslušník 4. trnavského pešieho pluku pod velením pplk. Čordáša. Zúčastnil sa bojových operácií na Dukle a v okolí. Od 11. 9. 1944 do 9. 5. 1945 bol väznený v Nemecku.

Bartošková Helena **(Skalica)** – pomocníčka partizánov v okolí Čičmian v čase SNP až do príchodu Sovietskej armády v apríli 1945. Zaobstarávala ubytovanie a stravu partizánom IV. skupiny, ktorej velil Popov.

Bašnár Štefan **(Prietrž)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku, od 30. 10. 1944 do 10. 4. 1945 v zajatí.

Belák Michal **(Kostolné)** – priamy účastník SNP. V partizánskej skupine Miloša Uhra bol veliteľom družstva.

Bederk Kamil **(Lopašov)** – od 29. 8. 1944 do 5. 2. 1945 bojoval ako príslušník partizánskej brigády Čapajev, neskôr prešiel v Poľsku do sovietskej armády kde bol do 8. 7. 1945. Bol členom Seninského konsomoľu.

Boli súčasťou odboja

***Bednár Štefan* (Myjava)** – akademický maliar, grafik, od roku 1943 bol spojkou ilegálnej KSS, účastník SNP.

***Benada Ľudovít* (Mikulčice)** – ilegálny pracovník, účastník štrajku v Hodoníne v roku 1920, za čo bol väznený. Pracoval ako tajomník KSČ v oblasti Banskej Bystrice. V roku 1938 vystúpil s protifašistickými prejavmi v Kopčanoch, Holíči a Skalici. Bol členom 1. ilegálneho ústredného vedenia KSS na Slovensku.

***Benda Pavol* (Prietrž)** – vedúci prietržskej ilegálnej skupiny.

***Benkovič Michal* (Moravský Sv. Ján)** – od 1. 1. 1940 do 27. 8. 1944 a od 6. 3. 1945 do 4. 4. 1945 sa zúčastnil domáceho hnutia. Od 28. 8. 1944 do 5. 3. 1945 bol čs. politickým väzňom.

Beregovoj Timofejevič Georgij – absolvoval luhanské letecké učilište. Počas 2. svetovej vojny bol pilotom bombardovacieho lietadla, s ktorým uskutočnil 186 bojových letov. S Červenou armádou sa zúčastnil oslobodenia Československa.

***Bergman Anton* (Gbely)** – účastník SNP, bojoval s Jozefom Borutom. Vo Važeckých horách boli zajatí Nemcami. Z Ružomberka boli obaja odvezení vlakom do zajateckých táborov.

***Bilka Vendelín* (Bílkove Humence)** – príslušník 1. čsl. armády. V odbojovej činnosti bol aktívny od 29. 8. 1944 do 24. 10. 1944.

***Blaho Pavel* (Skalica)** – člen odbojovej skupiny Vavra Šrobára zvanej *Flora*. Pomáhal utečencom z Protektorátu, bol aktívnym účastníkom SNP.

***Blažek Pavol* (Prietrž)** – zúčastnil sa SNP v skupine Muráň pod velením pplk. Kováča. 29. 10. 1944 bol pri Donovaloch Nemcami zajatý a odvezený do Nemecka – tábor VIII/C.

***Blaškovič Dionýz, prof. MUDr., DrSc.* (Jablonica)** – nadporučík zdravotníctva v zálohe, prednosta Štátnej mikrobiologickej stanice v Banskej Bystrici. Po vyhlásení SNP bol poverený zriadením hygienickej stanice v rámci zdravotnej správy povstaleckej armády.

***Borský František, brig. gen.* (Prievaly)** – absolvoval školu dôstojníkov v zálohe. Počas 1. svetovej vojny bojoval na francúzskom a talianskom fronte. Potom študoval na Vysokej škole válečnej v Prahe, v septembri 1935 bol premiestnený na veliteľstvo 2. divízie v Plzni. Bol prednostom 4. oddelenia. Po vzniku Slovenského štátu bol na Ministerstve národnej obrany veliteľom traťového vojska. Vo februári 1941 bol premiestnený na správu pracovného táboru v Bratislave, 10. 4. 1942 bol prepustený z činnej služby z rasových dôvodov, kvôli židovskému pôvodu. V roku 1944 sa stal príslušníkom 1. Československej partizánskej brigády M. R. Štefánika. Po ústupe do hôr sa stal príslušníkom vojensko-partizánskej jednotky, riadil odbojovú skupinu Považský prápor slobody v Inoveckých horách.

***Boruta Jozef* (Gbely)** – vojak 1. čs. armádneho zboru, padol v bojoch pri Švermove.

***Bránecký Ján* (Skalica)** – účastník SNP na 4. obrannom úseku, delostrelecká batéria majora Vesela od 29. 8. 1944 až do čiastočného potlačenia bojov. Neskôr prešiel k II. brigáde SNP v Nízkych Tatrách. 18. 2. 1945 sa dostal k čs. armádnemu zboru a zúčastnil sa oslobodzovacích bojov o Liptovský Mikuláš, Žilinu, Vsetín. Dostal sa až do Prahy, kde ho zastihol koniec vojny.

***Brkal Ján* (Vrbovce)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944, v zajatí od 27. 10. 1944 do 30. 4. 1945.

***Brožková Anna* (Bukovec)** – so svojím manželom Jánom Brožkom sa zúčastnila protifašistického odboja v osade u Brožkov. Starali sa o zostrelených amerických letcov,

ktorých k nim dopravila skupina Jána Reptu. Takisto skupine Jána Reptu poskytovali stravu, úkryt, lieky. Mnohokrát boli prenasledovaní Nemcami, ktorí predpokladali v osade výskyt partizánov. Americkí letci a partizáni boli často celé dni ukrytí v polienkach. Správy o Nemcoch prinášal Ján Jorík z Prietrže. Rovnako ich navštevovala aj partizánska skupina Brunovského z Myjavy.

Brunovský Gabriel **(Gbely)** – v roku 1938 sa zúčastnil hladového pochodu od Kopčan k Holíču. Bol zaistený a odvezený do bratislavskej väznice. Neskôr bol povolaný ako záložník do Kremnice. Kvôli odmietnutiu napadnúť Poľsko bolo mnoho vojakov uväznených a demobilizovaných, vrátane jeho. Od roku 1941 bol zapojený do ilegálnej činnosti s Ilavským, F. J. Šmidom a ďalšími. Zúčastnil sa SNP ako člen trnavskej posádky.

Brunovský Jozef, generálmajor v.v. **(Untersiebenbrunn)** – veliteľ partizánskej brigády Stalin po Dibrovovej smrti. Povolali ho v roku 1943 v rámci vojenskej služby do slovenskej armády, s ktorou bojoval na východnom fronte. Tam sa dostal do zajatia Červenej armády. Po absolvovaní špeciálneho výcviku na Ukrajine a po vypuknutí SNP ho vysadili s partizánskou skupinou pri Žabokrekoch. V päťdesiatych rokoch ho väznili a v roku 1964 ho plne rehabilitovali. Jeho mladší brat Vít velil partizánskemu zväzku na úseku Stupava – Lozorno – Borinka.

Buček Augustín, pplk. v.v. **(Dubovce)** – k sovietskej armáde prešiel 13. 5. 1942 asi 80 km juhovýchodne od Charkova. Zúčastnil sa bojov ako príslušník 1. čs. armádneho zboru pod vedením Ludvika Svobodu v roku 1943 v bitke o Kyjev, v roku 1944 sa zúčastnil bitky o Zaškov, Fastov, Belaja Cerkev, bojov na Dukle a predtým SNP v Banskej Bystrici. Obdržal 7 čs. vojenských vyznamenaní, 3 sovietske a 3 poľské.

Bzdúchová Anna **(Brezová pod Bradlom)** – poskytovala pomoc partizánom vo forme finančnej a informatívnej. Prechovávala vo svojom byte chorú partizánku, ktorá mala zápal pľúc.

Bzdúšek Ján **(Brezová pod Bradlom)** – spolu so svojím otcom, Pavlom Bzdúškom, bol aktívny v odboji počas druhej svetovej vojny ako člen Reptovho oddielu. Jeho otec bojoval už v prvej svetovej vojne. Po skončení vojny bojoval proti banderovcom.

Cigánek Ján **(Priepasné)** – príslušník 1. čs. armády, od 4. 11. 1944 do 10. 4. 1945 väznený v koncentračnom tábore v Ludvigsfelde.

Ciran Ján **(Brezová pod Bradlom)** – účastník domáceho odboja, pomocník partizánov skupiny Jána Reptu.

Cíbik Ján **(Rovensko)** – člen ilegálnej skupiny JUDr. Ivana Horvátha v Senici. Pomáhal pri ukrývaní utečencov, rozširovaní ilegálnej tlače, zabezpečoval potraviny pre partizánov a väzňov Sicherheitsdienstu v Senici.

Cisarík Peter **(Skalica)** – účastník SNP na 6. obrannom úseku Liptovská Osada – Banská Bystrica, veliteľom bol major Vesel a plk. Černek. Po čiastočnom potlačení povstania odišiel na Prašivú, kde sa v horách pridal k odriadu plk. Veličku, s ním sa prebojoval do Bobrovca a odtiaľ do Zuberca. Tam bol ako člen prieskumnej hliadky chytený Nemcami, väznený v Trstenej a potom v Ružomberku, kde sa dočkal oslobodenia.

Cemper Václav **(Skalica)** – ilegálny pracovník a politický väzeň, od 15. 3. 1939 do 29. 8. 1944 v skupine Mor ho, vedúci Ján Chaloupka.

Boli súčasťou odboja

***Cvečka Vincent* (Štefanov)** – zúčastnil sa bojov ako príslušník piešťanského leteckého pluku v okolí Vrútok, bol ranený a liečený v Banskej Bystrici.

***Čaran Ľudovít* (Skalica)** – účastník SNP s trnavskou posádkou, útvar Dunaj, veliteľ npor. Firák. Bojoval v oblasti Detvy, Píly, Zvolena. Z obkľúčenia nemeckými vojskami sa mu podarilo utiecť do hôr pod Poľanou. Tam ho chytili gardisti a odtransportovali do Martina. Odtiaľ sa mu podarilo utiecť a vrátiť sa domov.

***Čelústka Jozef* (Dojč)** – účastník SNP, pod velením pplk. Markusa sa zúčastnil bojov o kasárne v Bardejove. Dňa 20. 9. 1944 bol pridelený k prepadovému oddielu v Harmanci, po presunutí do B. Bystrice bol ich oddiel pridelený k 2. čs. paradesantnej brigáde v Badíne, kde vykonával poriadkovú a bezpečnostnú službu a zúčastnil sa bojov všade tam, kde brigáda zasahovala.

***Čermák Ján* (Holíč)** – od 26. 8. do 19. 2. 1945 bol partizánom, od 15. 11. 1944 do 19. 2. 1945 v zajatí.

***Čermák Ľudovít* (Holíč)** – od 29. 8. do 19. 4. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku, od 28. 10. 1944 do 19. 4. 1945 v zajatí.

***Černek Štefan* (Čáčov)** – účastník domáceho odboja v ilegálnej skupine Pavla Mikuleckého.

***Červenka Imrich* (Šajdíkove Humence)** – od 13. 9. 1943 do 20. 8. 1944 bol ako partizán v ZSSR, člen brigády Rozhron a Známja. Od 21. 8. 1944 do 1. 11. 1944 bol príslušníkom Červenej armády, neskôr príslušníkom 1. čs. armádneho zboru, veliteľom bol gen. Svoboda.

***Čulen Marek* (Brodské)** – politik, aktívny účastník odboja, poslanec povstaleckej Slovenskej národnej rady. Bol jednou z prvých obetí fašistického teroru. 6. 3. 1938 sa dostal pre svoju protifašistickú činnosť roku 1939 do rúk gestapa, ktorého väznili v Hodoníne a potom do rúk gardistov, ktorí ho zatvorili do Ilavy. Po prepustení z väzenia odišiel do ZSSR. Počas Slovenského národného povstania priletel do povstaleckej Banskej Bystrice. Ostal v predných šíkoch povstalcov aj po okupovaní Banskej Bystrice nemeckými fašistami.

***Čúvala Štefan* (Košariská)** – veliteľ partizánskej skupiny *Za ideál*, ktorá pôsobila v oblasti Myjavy, Turej Lúky, Polianky, Priepasného, Jablonky. Spolu so sovietskou armádou neskôr prešiel so svojou skupinou na Moravu.

***Danek Martin* (Bukovec)** – príslušník Reptovho oddielu. Ukrýval ruských utečencov.

***Danielik František* (Skalica)** – príslušník 2. čs. paradesantnej brigády, zahynul pri lete na Tri Duby.

***Danko Ján* (Brezová pod Bradlom)** – príslušník oddielu Jána Reptu.

***Danko Juraj* (Bukovec)** – jeho rodina pomáhala ukrývať dvoch amerických letcov.

***Danko Martin* (Košariská)** – účastník domáceho odboja – pomocník partizánov od 29. 8. 1944 do 7. 4. 1945. Ako lesný hájnik sprevádzal vojakov Červenej armády, ktorí ušli z nemeckého zajatia. Podporoval partizánov potravinami, ubytovaním a správami o pohybe Nemcov.

***Dobiaš Jozef* (Borský Mikuláš)** – účastník SNP. Bojoval s npor. Žvachom v oblasti Kremnička – Prievidza. Po rozbití skupiny sa obliekol do civilného odevu a odišiel domov.

***Dobrovodský Vladimír* (Podkylava)** – po vypuknutí SNP nastúpil do povstaleckej armády, z ktorej potom prešiel k partizánskej jednotke, v ktorej pôsobil až do oslobodenia Podjavorinského kraja. V partizánskom hnutí nastúpil do 5. oddielu Jozefa Brunovského

v druhej Stalinovej brigáde, ktorá po potlačení SNP operovala v Podjavorinskom kraji a okolí. V meštianskej škole sa naučil základom nemeckého jazyka, a preto bol využívaný často ako tlmočník a partizánska spojka medzi jednotlivými oddielmi brigády. Pri jednej z akcií činnosti partizánskej spojky viezol na motocykle prísne tajné materiály do štábu 2. Stalinovej brigády. Po ceste ho zastavovala ozbrojená hliadka nemeckej armády. Keď jej na vyzvanie nezastavil, spustila na neho paľbu zo samopalu. Dostal zásah pod koleno, pokračoval v jazde, čím sa mu podarilo ukryť prevážanú tajnú zásielku. Po ďalšej jazde pre silné krvácanie musel zastaviť a nemecká hliadka ho zajala. Pri vyšetrovaní sa vyhováral, že nepočul. Keď nič u neho nenašli, zatvorili ho do kôlne, z ktorej sa mu podarilo utiecť. Tri dni sa potom skrýval v dierach v skalách a za pomoci svojich druhov sa dostal naspäť k oddielu. Ľahký priestrel mu potom na ošetrovni doliečili.

Drinka Ján **(Borský Mikuláš)** – od 15. 10. 1944 do 30. 5. 1945 pracoval ako 1. kormidelník sovietskej plavby, na trati Oršava – Izmajil prevážal pre sovietsku armádu rôzny materiál, výzbroj a muníciu.

Duchoslav Anton **(Kopčany)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945.

Dujsík Anton **(Brodské)** – v roku 1944 prešiel k sovietskym partizánom, veliteľom bol pplk. Šukajev. V polovici augusta prešli z Poľska k hraniciam ČSR, ktoré prekročili pri Medzilaborciach. Tu nadviazali spojenie so slovenskými vojakmi a dôstojníkmi.

Dujsík Jozef **(Brodské)** – účastník SNP, odišiel s trnavskou posádkou. Bojoval na úseku Handlová – Prievidza. Po Povstaní bol odvlečený do Nemecka.

Dzurák Ján **(Brezová pod Bradlom)** – účastník domáceho odboja, pomocník partizánov.

Fagan Michal **(Unín)** – od 29. 8. 1944 sa zúčastnil SNP v partizánskej skupine Čapajev. Pri ústupe z Hanušoviec nad Topľou zničili most cez Topľu. Bojovali Ruská Voľa, Detrich, Hlinné. Veliteľom družstva bol desiatnik Ič.

Fagan Pavol **(Unín)** – politický väzeň a ilegálny pracovník, jeho veliteľom bol Štefan Židlík. Pracoval ako spojka.

Fiala Štefan **(Stráže nad Myjavou)** – od 10. 11. 1943 do 8. 5. 1945 bol príslušníkom čs. zahraničnej armády v ZSSR, od 29. 8. 1944 do 8. 5. 1945 politickým väzňom.

Fiala Štefan **(Radošovce)** – bol organizovaný v ilegálnej skupine KSS od roku 1939 do oslobodenia. Roznášal ilegálnu tlač, letáky, donášal správy z Hodonína do Holíča tamojšej ilegálnej skupine.

Fili Rudolf **(Borský Peter)** – po vyhlásení SNP odišiel s plukom na východné Slovensko do Vyšného Orlíka, kde sa nachádzal hlavný partizánsky štáb sovietskych partizánov. Pod vedením nadporučíka Fišera robili diverzné akcie voči Nemcom na úseku Bardejov – Vyšný Orlík. Neskôr boli nemeckou armádou rozbití. Odtiaľto sa dostal do Borského Petra vďaka falošnej legitimácii.

Filípek Jozef **(Borský Peter)** – narukoval do Trnavy, odkiaľ bol vyslaný do Raslavíc k horskému delostreleckému pluku. Najprv bol pod nemeckým velením, po piatich týždňoch ich veliteľ, dôstojnícky zástupca Jozef Báni previedol s výstrojom a výzbrojou k hlavnému partizánskemu štábu do Čergovských hôr. Po bombardovaní Čergovských hôr major a ostatní velitelia odleteli do ZSSR. Z Čergovských hôr odišli do Popradu, kde ich zajali Nemci.

Boli súčasťou odboja

Odvážali ich cez Budapešť – Komárno do Nemecka, podarilo sa mu utiecť za pomoci železničiarov vo Vajnoroch a dostať sa domov.

Firko Michal **(Kopčany)** – od 29. 8. 1944 do 29. 10. 1944 účastník SNP v miestach Prievidza, Nováky, Strečno, Zvolen, Baťovany.

Flamík Štefan **(Unín)** – účastník SNP, bojoval v miestach Telgárt – Hrachovnica, veliteľom bol npor. Ševček. Bol zajatý a odtransportovaný do Nemecka.

Fritz Jozef **(Smrdáky)** – v roku 1941 si podal žiadosť do Vojenskej leteckej školy. Slovenské národné povstanie ho zastihlo v Banskej Bystrici. Počas Slovenského národného povstania sa zúčastnil ťažkých bojových akcií, napríklad pri Telgárte, v okolí Banskej Bystrice, Ľubietovej a Slovenskej Ľupče. Tam padol do nemeckého zajatia. Po vypočúvaní a bití bol odtransportovaný do zajateckých táborov od decembra 1944 do apríla 1945, najskôr v Molsdorfe a neskôr na nútené práce do Erfurtu. V roku 1946 bol iniciátorom založenia organizácie SVOJPOV (Zväz bojovníkov SNP), ktorá združovala všetkých účastníkov SNP, o niekoľko rokov neskôr vznikla jedna organizácia Československý zväz protifašistických bojovníkov.

Fukna Jozef **(Jablonica)** – od 29. 8. 1944 do 16. 4. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku.

Gáfrik Ján **(Kozárovce)** – narukoval ako slovenský vojak, slúžil v Bratislave, Trnave a Nitre. Bol v prvom pešom pluku. Vyzbrojili ich a potom šli na východné Slovensko, usídlili sa v Slovenských Raslaviciach. Veliteľom bol major Vosátko. Počas úteku pred Nemcami utiekli do hôr. Po chytení Nemcami bol prevezený do koncentračného tábora v Kanseinsteine. Potom po oslobodení bol prevezený do bývalých nemeckých kasární v meste Ulm, odkiaľ sa neskôr dostal domov.

Gálik Štefan **(Myjava)** – člen ilegálnej skupiny Typograf. Vydával ilegálne letáky a tlač.

Gavlasová Anna **(Bukovec)** – v roku 1944 na Bukovci spolupracovala s partizánmi 2. Štefánikovej partizánskej brigády a pomáhala ruským dôstojníkom pri prechode frontu. Poskytovala pomoc zostreleným americkým letcom.

Gergel Jozef **(Prietržka)** – zúčastnil sa SNP u delostreleckého pluku Topoľčany, kde bol veliteľom batérie kpt. Štefunko a v Turčianskom Martine a Čremošnom. Tam bol zajatý a transportovaný do zajateckého tábora v Kleidenbachu. Domov sa vrátil 18. 5. 1945.

Geryk Ján **(Brezová pod Bradlom)** – tajomník Muzeálnej slovenskej spoločnosti, správca SNM, účastník SNP.

Gréková Anna **(Brezová pod Bradlom)** – zúčastnila sa domáceho protifašistického odboja spolu s manželom Samuelom Grékom v Brezovej pod Bradlom. V jej dome sa stretávali partizánske spojky partizánskeho oddielu Jána Reptu.

Grill Pavol **(Skalica)** – zúčastnil sa SNP v rote Dunaj v okolí Žarnovice a Hrochote, kde vážne ochorel. 30. 10. 1944 padol do nemeckého zajatia v Hronskej Dúbrave a bol odvezený do zajateckého tábora Falenbesten. Odtiaľ sa vrátil 11. 12. 1944.

Grillová Zuzana **(Skalica)** – bola ilegálnou pracovníčkou v Radošovciach pod vedením Jozefa Jankoviča. Pomáhala pri prechode utečencov z bývalého protektorátu na Slovensko a ďalej do zahraničia. Túto činnosť vykonávala od 1. 4. 1942 do 9. 4. 1945.

***Grimm Vladimír* (Kunov)** – účastník bojov v SNP, jeho brat Jozef bojoval po boku Vladimíra Jamárika a Michala Končitého v Odese ako partizán, kde padol.

***Gryga Bohumil* (Blatnice)** – účastník protifašistického odboja. Býval vo Vrbovciach, udržoval spojenie s rodinou Kudeříkovou. Bojoval v Afrike proti maršálovi Rommelovi.

***Hajdučko Ján* (Cerová)** – účastník zahraničného odboja, člen 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

***Halabrín Ján, MUDr.* (Brezová pod Bradlom)** – pomáhal skupine JUDr. Ivana Horvátha, po vojne bol poverený exhumačnými prácami na Surovinách ako zdravotný referent.

***Halaš Ľudovít* (Lopašov)** – narukoval v jeseni v r. 1943. V máji odišiel na východné Slovensko, neskôr do Poľska, odkiaľ odišiel do Telgártu a Švermova, kde sa zúčastnil bojov o Brezno. V januári 1945 bol zajatý a presunutý do Talianska.

***Hamerský Ján* (Sobotište)** – účastník SNP od 28. 8. 1944 s trnavskou posádkou. Zúčastnil sa bojov o Hronský Sv. Kríž, Žiar nad Hronom a Horné Hámre.

***Hartmann Martin* (Skalica)** – od 15. 3. 1939 do oslobodenia 5. 5. 1945 pracoval vo vtedajšej ilegálnej KSČ, vedúcim bol Jozef Kvaltín.

***Hatala Ivan, JUDr.* (Senica)** – ilegálny pracovník, spolupracovník JUDr. Ivana Horvátha, Juraja Zuščíka, Alexandra a Viktora Vidu a i.

***Hatala Milan* (Senica)** – bývalý legionársky kapitán, brat JUDr. Ivana Hatalu, ktorý obstarával spojku a pomáhal utečencom.

***Havíř Bohumil* (Myjava – Turá Lúka)** – bol členom sovietskej 211. streleckej divízie. Ako 17-ročný previedol 25 slovenských vojakov až do Krosna k Červenej armáde.

***Hazucha Jozef, kpt.* (Jablonica)** – účastník protifašistického odboja, príslušník čs. armádneho zboru v Buzuluku. Padol v boji o Bielu Cerkev, kde je aj pochovaný.

***Herák Štefan* (Hradište pod Vrátnom)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945, väznený v koncentračnom tábore pri meste Linz v Rakúsku.

***Hertl Imrich* (Skalica)** – zúčastnil sa SNP v prezvednom oddiele, veliteľ por. Slušný v priestoroch Čertovice a Kráľova Lehota od 29. 8. 1944. do 1. 11. 1944 bola zajatý v horách pri Ľubochni a deportovaný do zajateckého tábora Zagan. Odtiaľ sa domov dostal 5. 7. 1945.

***Hílek Virgil* (Čáry)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku, v zajatí od 2. októbra 1944 do 9. 5. 1945.

***Hlôška Ján* (Sobotište)** – účastník SNP ako čatár – ašpirant v zálohe. Pôsobil ako kuriér, doručoval a vybavoval rôzne tajné vojenské spisy.

***Hojsík Bohuslav* (Brodské)** – po vyhlásení SNP odišiel do hôr k partizánom. Neskôr ho chytili Nemci a sústredili v Poprade, odkiaľ ho odviezli do lágru v Rakúsku. Potom bol preradený na práce v Hainburgu. Odtiaľ sa mu podarilo utiecť, v Bratislave ho neskôr chytili. Držali ho na Mlynských Nivách, neskôr ho preradili na práce v Limbachu, odkiaľ utiekol do Brodského, kde sa do prechodu frontu ukrýval v lese.

***Hollý Marcel* (Skalica)** – v decembri 1939 odišiel ilegálne do Maďarska, odkiaľ sa chcel dostať do čs. armády vo Francúzsku. V Szegedi bol v januári 1940 chytený, vzatý do väzenia v Budapešti, odkiaľ bol v apríli 1940 prepustený a vrátený späť na Slovensko.

Boli súčasťou odboja

Horňák Ján **(Vrbovce)** – účastník bojov SNP. Bojoval na miestach ako Ružomberok, Nemecká, Tepličkа.

Hôlka Dominik **(Skalica)** – dňa 26. 8. 1944 odišiel na Prašivú, kde bol veliteľom oddielu Jegorov. S touto skupinou operoval v Gaderskej doline proti Nemcom. Koncom októbra 1944 vážne ochorel, bol prepustený domov, kde sa liečil.

Horváth Albert **(Jablonica)** – bojoval v Španielsku. Bol zajatý a väznený v koncentračnom tábore vo Francúzsku, ale dostal sa domov. Padol v SNP.

Horváth Ivan, JUDr. **(Senica)** – právnik, politik, predstaviteľ modernej prózy, organizátor domáceho odboja s JUDr. Ivanom Hatalom, člen ilegálnej SNR. Spolu so skupinami okolo Hatalu, Bendu a inými skupinami sa zaslúžili sa o dodávanie liekov, jedla, šatstva a finančnej hodnoty pre utečencov, partizánov a väznených občanov. Spolupracoval s ním Ján Kovár zo Senice, rodina Rízková z Prietrže, Ich činnosť koordinoval Ladislav Novomeský. Z významných akcií sa zaslúžili o informovaní Reptovho oddielu počas gardistického *„honu na partizánov“* do Prietrže. V 50-tych rokoch bol väznený.

Horváth Ján **(Skalica)** – bojoval s partizánskou skupinou Janka Kráľa v horách v Malých Karpatoch.

Horváth Jozef **(Skalica)** – bol ilegálne činný v skupine KSS v Skalici pod vedením Pavla Petroviča a to od 1. 9. 1939 do 11. 4. 1945.

Hradský Juraj **(Senica)** – účastník SNP v horehronskej skupine Jánošík pod velením kpt. Jána Staneka a npor. Kristiana, por. Šumichrasta. Bol zajatý a uväznený v Ružomberku. Ušiel k partizánskej skupine Snežinskyj v Podhradí pri Topoľčanoch.

Hrajnoha Ján **(Košariská – Priepasné)** – 28. augusta odišiel so skupinou Jána Kubačku do Žarnovice. 10. 11. 1944 bol zajatý v Osrblej, odtiaľ bol odvlečený do zajateckého tábora v Erfurte, kde bol väznený, pokiaľ tábor neoslobodila americká armáda.

Hránek Jozef **(Skalica)** – od 29. 8. 1944 sa zúčastnil SNP ako letecký mechanik na letisku Zolna. Po čiastočnom potlačení Povstania prešiel na Donovaly, potom ďalej na Prašivú. Pri Liptovskom Mikuláši bol 3. 11. 1944 zajatý Nemcami a deportovaný do zajateckého tábora Stamlage. Domov sa vrátil 23. 7. 1945.

Hromek František **(Senica)** – účastník domáceho odboja. Spolupracoval so Štefanom Závodským, Františkom Nehoudkom, Rudolfom Pšúrnym. Podporoval utečencov, poskytoval im stravu, ubytovanie a financie.

Hrušecký Ladislav **(Gbely)** – od 10. 9. 1944 do 5. 5. 1945 väznený za pasívnu odbojovú činnosť.

Hubený Cyprián **(Radimov)** – vojak SNP, bojov sa zúčastnil v priestore Dolný Kubín – Kraľovany a okolie u pešieho pluku č. 6, veliteľom bol npor. Gerža a v Povstaní npor. Fiala.

Hulka Pavel **(Sobotište)** – v máji roku 1944 odišiel z Trnavy na východné Slovensko. Zdržiaval sa v Buclovianoch. Odvelený bol do Poľska. Odtiaľ prešli do Telgártu, v čase vypuknutia SNP. Zúčastnil sa bojov v priestore Telgárt, Červená Skala, Vernár. Kvôli nemeckej presile sa stiahli do Podbrezovej a v Predajnej sa stiahli do hôr. Odtiaľ sa dostali do Prašivej. 2. novembra 1944 ho zajali Nemci v okolí Harmanca. Odtransportovaný bol do Nemecka, neskôr bol väznený v lágre v Erveniciach do oslobodenia sovietskou armádou.

***Hutta Ľubomír* (Osuské)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945.

***Húska Ján* (Brezová pod Bradlom)** – spolupracoval s oddielom J. Reptu, pomáhal ruským utečencom.

***Chanečka Ladislav* (Popudinské Močidľany)** – narukoval u pešej divízie v Nitre v roku 1941. V ZSSR prešiel k 1. čs. armádnemu zboru. Bol zajatý a v r. 1944 väznený v zajateckom tábore Ergenzigen v Nemecku.

***Chlapeček Ján* (Gbely)** – člen partizánskej brigády Čapajev od augusta 1944 do 20. 11. 1944, ktorej veliteľom bol Baljuta. Od februára 1943 bol aktívne zapojený v partizánskej skupine Tomáša Andraškoviča do júna 1944. Od júna 1944 do augusta 1944 bol priamou spojkou majora Kukorelliho. V Zlatej Bani bol ranený črepinou do ľavej nohy a pravého boku.

***Chocholáček Inocent* (Mokrý Háj)** – účastník SNP u delostreleckej batérie kpt. Štefunka. V priestoroch a okolí Dúbravy sa zúčastnil bojov od 25. 8. 1944. Po čiastočnom potlačení SNP odišiel na Poľanu a po troch dňoch sa vybral pešo domov, kam sa dostal 7. 11. 1944. Doma sa schovával až do príchodu sovietskej armády.

***Chorvát Ondrej* (Myjava)** – príslušník Jegorovej partizánskej skupiny v oddiele Nikolajeva, kde bol tlmočníkom. Bol popravený Gestapom v Trenčíne.

***Ivánek Štefan* (Skalica)** – do SNP odišiel s trnavskou posádkou, bojoval v priestoroch Detvy, Podkriváňa, Diviakov a Dubovej v jednotke Zvolen, veliteľ por. Kolenič. Dňa 1. 11. 1944 bola zajatý a prevezený do zajateckého tábora Muhlberg. Domov sa vrátil 5. 5. 1945.

***Ivančin Ján* (Kopčany)** – účastník zahraničného odboja v ZSSR, člen 18. armády.

***Ivanič Jozef, Ing.* (Senica)** – účastník domáceho odboja, v SNP bojoval v strážnom oddiele Banská Štiavnica pod velením Jánoša Struhárika.

***Jagoš F.* (Myjava)** – na odporúčanie prof. Karla Mináře, kapitána v zálohe, sa dostal medzi ľudí, ktorí tvorili sieť odbojárov juhovýchodnej bunky ilegálnej skupiny Obrana národa. Skupina bola riadená z Prahy a juhovýchodnú bunku viedol pplk. Vladimír Štěrba z Uherského Hradišťa. Pôsobila vo Veľkej nad Veličkou, Javorníka, Lipova a iných pohraničných obcí.

***Jakubec Milan* (Myjava)** – od apríla 1939 do marca 1940 pomáhal organizovať odchody najmä študentov a mladých dobrovoľníkov cez Maďarsko do Francúzska. Bojoval vo Francúzsku, kde ho neskôr zajali. Podarilo sa mu ujsť, neskôr bojoval v Španielsku. Dostal sa do Anglicka, kde bol pilotom RAF.

***Jamárik Vladimír* (Kunov)** – príslušník 1. pešej divízie, bojoval na Ukrajine spolu s Michalom Končitým a Jozefom Grimmom.

***Janči Ondrej* (Štefanov)** – príslušník 1. čs. armády, v zajatí od 2. 11. 1944 do 8. 5. 1945.

***Jančík Jozef* (Skalica)** – účastník SNP od 29. 8. 1944 v útvare Bošiansky prápor, veliteľ npr. Drobný, oblasti bojov: Baťovany, Oslany, Prievidza. V Tajove ochorel na zápal pľúc, liečený bol v poľnej nemocnici v Starých Horách. Po potlačení povstania odišiel na Kozí Chrbát a odtiaľ odišiel v novembri 1944 pešo domov, kde sa skrýval až do oslobodenia.

***Jankovič Felix* (Mokrý Háj)** – účastník SNP. U pešieho pluku Trnava pod velením npr. Gála bol od 29. 8. 1944 do 28. 10. 1944. Zúčastnil sa bojov v okolí Zvolena, Handlovej, Skalky

a Starých Hôr. V Starých Horách bol zajatý a odvezený do Martina, odkiaľ sa mu podarilo utiecť domov. Doma ho gardisti prinútili narukovať do Malaciek.

Jankovíč Ján **(Šajdíkove Humence)** – v roku 1939 nastúpil na vojenskú prezenčnú službu. V roku 1941 bol povolaný na mimoriadne vojenské cvičenie do Piešťan k leteckému pluku, kde ich organizovali stotník Haluzický a npor. Klusúček. Po rozdelení skupiny odišli na Tri Duby. Po čase boli vymenení trnavskou posádkou a oni postupovali smerom na Ulmanku, Harmanec, Čremošné.

Jankovič Jozef **(Radošovce)** – bol od roku 1939 bol členom a neskôr vedúcim ilegálnej protifašistickej skupiny v Radošovciach.

Jankovíč Jozef **(Borský Peter)** – počas vyhlásenia mobilizácie bol vo Francúzsku, bol tam na poľnohospodárskych prácach. Prihlásil sa do československej armády. Slúžil v delostreleckom pluku. Bol neskôr internovaný do južného Francúzska. Bol odoslaný na nútené práce do Nemecka, odkiaľ bol neskôr prepustený.

Jankovich Michal **(Podbranč)** – aktívny účastník SNP.

Jonáš Ján **(Prietrž)** – účastník 2. svetovej vojny, bojoval na východnom fronte.

Jonášová Alžbeta **(Prietrž)** – v rokoch 1944 až 1945 poskytovala s manželom ubytovanie a stravovanie partizánom a ilegálnym pracovníkom. U nich sa okrem iného ukrýval Ladislav Novomeský a MUDr. Ján Halabrín, ktorý pomáhal ošetrovať ranených partizánov.

Jorík Martin **(Prietrž)** – v dobe od 10. 9. 1944 do 7. 4. 1945 aktívne podporoval partizánsku skupinu Jána Reptu stravou a ubytovaním. Ukrýval a stravoval zostrelených anglických a amerických letcov, ukrývali sa u neho aj americký letec Sullivan a brat Jána Reptu, Samuel Repta.

Jorík Ondrej **(Prietrž)** – účastník SNP, bol väznený v koncentračnom tábore.

Jorík Pavel **(Prietrž)** – účastník 2. svetovej vojny, bojoval na východnom fronte.

Jorík Štefan **(Prietrž)** – účastník 2. svetovej vojny, bojoval na východnom fronte.

Joríková Kristína **(Prietrž)** – spolu s manželom pomáhala partizánskemu hnutiu v Horných Pasekách. Podporovali partizánov Jána Reptu. Poskytovali im prístrešie, potraviny, šatstvo a inú potrebnú pomoc. Okrem toho ukrývali zostrelených letcov.

Junas Ján **(Podbranč)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku, v zajatí od 30. 10. 1944 do 5. 5. 1945.

Júnoš Štefan **(Petrova Ves)** – príslušník 1. čs. armády, účastník SNP, v zajatí od 28. 10. 1944 do 8. 5. 1945.

Juračka Florián **(Dojč)** – slúžil v pešom pluku 12 v Komárne. Bol členom trnavskej posádky. Po potlačení Slovenského národného povstania pôsobil ako partizán.

Jurík Albert **(Skalica)** – zúčastnil sa SNP od 29. 8. 1944 v hornonitrianskej partizánskej skupine, veliteľom bol por. Bujna, v priestoroch Hronská Dúbrava – Budča. Po čiastočnom potlačení SNP sa dostal domov, kde sa zdržiaval až do oslobodenia.

Kadlečík Ján **(Skalica)** – ako vojak základnej služby bol v šoférskom kurze inštruktorom v Nemšovej u protilietadlového delostrelectva a letcov. Keď vypuklo SNP, odišiel do SNP do Banskej Bystrice. Jazdil s nákladným autom pri zásobovaní frontových úsekov a partizánov.

Veliteľom bol npor. Henzeli, ktorý počas Povstania padol. Po obsadení Banskej Bystrice Nemcami bol zajatý.

***Kalamen Martin* (Rybky)** – v dobe od 29. 8. 1944 do 10. 10. 1944 bol zapojený ako partizán v skupine Čapajev. Bojových akcií sa zúčastnil v oblasti Slanských hôr. Od 11. 10. 1944 bol zapojený v partizánskej skupine Jána Reptu. Zotrval v nej do 5. 4. 1945.

***Kalka Štefan* (Senica)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku. Od 31. 10. do 5. 5. 1945 bol v zajatí.

***Kapánek František* (Skalica)** – príslušník 2. čs. paradesantnej brigády, zahynul pri prelete cez Vysoké Tatry.

***Kapusňák Mikuláš, JUDr.* (Vrbovce)** – účastník bojov SNP.

***Karas Štefan* (Rovensko)** – od 15. 11. 1943 do 7. 4. 1945 bol aktívne zapojený v ilegálnej skupine v Rovensku. Poskytoval pomoc príslušníkom Červenej armády a prispieval na nich potravinami a zbierkami.

***Katuščák Ján* (Turá Lúka)** – narukoval ako slovenský vojak na východný front. Po návrate spolupracoval s partizánskymi jednotkami v Novom Meste nad Váhom.

***Kavický Štefan* (Kopčany)** – bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku. Od 11. 11. do 5. 5. 1945 bol v zajatí.

***Kavický Martin* (Krajné)** – narukoval ako vojak slovenskej armády do Martina, neskôr veliteľ prvej čaty Uhrovho oddielu (neskôr oddiel Hurban). Po smrti Miloša Uhra sa stal veliteľom oddielu Hurban.

***Kička Ján* (Hlboké)** – zúčastnil sa bojov v SNP. Bojoval na úseku Čergov. SNP sa zúčastnil v dobe od 29. 8. 1944 do 15. 11. 1944.

***Klváč Pavol* (Skalica)** – účastník SNP od 29. 8. 1944. Zúčastnil sa bojov v pluku útočnej vozby v Martine pod velením Kuchtu, tiež bojov pri Strečne, Kremnici, Zvolene a Starých Horách. Po potlačení povstania odišiel na Prašivú a Kozí vrch k oddielu kpt. Jegorova. 15. 11. 1944 sa mu podarilo prejsť k sovietskej armáde.

***Kováč Viktor* (Skalica)** – účastník SNP od 29. 8. 1944 do 20. 12. 1944, člen 5. pešej roty Brezno, tiež člen mínometnej roty Martin. Kvôli chorobe musel odísť domov na liečenie.

***Kobliška Štefan* (Kunov)** – od 29. 8. 1944 sa s trnavským peším plukom č. 21 zúčastnil SNP v Banskej Bystrici. Bol zajatý a odvlečený do zajateckého tábora v Milberku.

***Kocák Jozef* (Kopčany)** – od 29. 8. 1944 do 7. 1. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku. Dňa 9. 1. 1945 v zajateckom tábore Stalag XI B v Nemecku pri leteckom nálete zahynul.

***Kocák Martin* (Gbely)** – odišiel pod velením kapitána Čordáša do Topoľčian a odtiaľ do Žarnovice. Odtiaľ boli nasadení proti Nemcom do útoku na Horné Hámre. Kvôli silnému náporu museli ustúpiť. V Hornej Breznici ich mnoho padlo a v Ľubietovej boli zajatí Nemcami. Z Kremnice boli potom odvlečení do zajateckého tábora Gerlitz.

***Kodaj Samuel, gen.* (Brezová pod Bradlom)** – príslušník Reptovho oddielu.

Kohút Anton, MUDr. – aktívne bol zapojený v ilegálnej protifašistickej skupine v Kunove a Cerovej – Lieskovom. Poskytoval pomoc príslušníkom Červenej armády a osobám zatvoreným Gestapom v Cerovej.

Boli súčasťou odboja

Kollár František **(Gbely)** – príslušník 1. československej armády. Od 13. 9. 1944 do 5. 5. 1945 bol v zajatí.

Komunenko Teofil **(Radošovce)** – aktívne bol zapojený v ilegálnej protifašistickej činnosti v skupine v Radošovciach, ktorej vedúcim bol Jozef Jankovič. Poskytoval úkryt a stravu českým občanom, ktorí po vyhlásení Protektorátu prechádzali územím Slovenska za hranice. Poskytoval aj úkryt, stravu a ošatenie príslušníkom sovietskej armády, ktorým sa podaril útek zo zajateckých táborov. Podporoval aj partizánsku skupinu Jána Reptu.

Končitý Michal **(Kunov)** – príslušník motorizovanej jednotky v Prešove. Bojoval na Odese. Pridal sa k sovietskym partizánom v katakombách. Bol ranený a liečil sa v Dnepropetrovsku u svojej neskoršej manželky Tasji. V Dnepropetrovsku chodil oblečený v uniforme slovenského vojaka, čo sa mu stalo osudným. Jeho brat Ján bojoval v SNP.

Kopas Martin **(Čáčov)** – od 15. 3. 1939 do 7. 4. 1945 zúčastnil sa ilegálnej protifašistickej činnosti pod vedením Štefana Židlíka. Podporoval aj partizánsku skupinu Jána Reptu.

Koprlová Anna **(Hlboké)** – ilegálna pracovníčka. Poskytovala pomoc českým utečencom, ktorí po vyhlásení Protektorátu prechádzali za hranice územia Slovenska. Poskytovala pomoc príslušníkom Červenej armády, ktorým sa podarilo ujsť zo zajateckých táborov. Organizovala zbierky pre partizánov v Hlbokom.

Koptula Martin **(Košariská)** – príslušník domáceho odboja, člen partizánskej skupiny Jána Reptu.

Korčák Štefan **(Kopčany)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol čs. partizánom.

Kostelný Martin **(Brezová pod Bradlom)** – účastník Slovenského národného povstania. Po potlačení SNP pokračoval v boji v horách.

Kostolná Mária **(Senica)** – dcéra Rudolfa Pšúrneho, spolu s otcom pomáhala utečencom a prenasledovaným ľuďom.

Kovar Ján **(Hlboké)** – vo svojom dome ukrýval po dobu troch mesiacov partizána z Moravy s krycím menom Rudo. Poskytoval pomoc partizánom, stravu, podával im cenné informácie.

Kováč Pavel, kpt. **(Myjava)** – účastník SNP, zúčastnil sa oslobodenia Liptovského Mikuláša, Žiliny, Ružomberka, Martina.

Kováč Štefan **(Prievaly)** – partizán Jegorovovej skupiny, zahynul v poľnej nemocnici v Tisovci.

Krajíček Imrich **(Petrova Ves)** – účastník bojov SNP, od 1. 11. 1944 do 8. 5. 1945 bol väznený v koncentračnom tábore v Gerlitz pri Berlíne.

Kráľovič Alojz **(Čáry)** – v roku 1944 nastúpil na základnú vojenskú službu do Trnavy, neskôr bol odtransportovaný v januári 1945 do Talianska k 6. rote. Odtiaľ bol preložený k 8. rote. Pešieho pluku. Pridali sa k talianskym partizánom, skupine Meteoti. V horách zotrvali až do skončenia vojny.

Krč Ján **(Sobotište)** – účastník bojov v partizánskej skupine kpt. Kvietinského, člen 1. čs. armádneho zboru.

Krč Juraj **(Vrbovce)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku, z toho v zajatí od 27. 10. 1944 do 5. 5. 1945.

Krč – Turbová Anna **(Myjava)** – pracovala v ilegálnej skupine Pavla Mikuleckého.

Krempaský Jakub **(Cerová)** – aktívny účastník SNP.

Kresák Svetozár **(Senica)** – funkcionár akademického spolku Detvan. Bol účastníkom protifašistického hnutia J. Lichnera.

Kriho Štefan **(Brezová pod Bradlom)** – zúčastnil sa bojov ako partizán v skupine Čapajev. Bojoval na rôznych úsekoch a zotrval v horách až do oslobodenia. Potom pokračoval so sovietskou armádou až na Moravu.

Krídl Ignác **(Skalica)** – účastník SNP u ženijnej roty Ekrazit – 4. Operačná skupina pod velením npr. Ing. Štefana Kuchára. Zúčastnil sa na ničení mostov, aby Nemci nemohli cez ne prechádzať. 13. 9. 1944 bol na frontovom úseku Prievidza, Harmanec a Králiky. V Riečke pri Banskej Bystrici bol Nemcami zajatý a odvezený do zajateckého tábora, odkiaľ sa vrátil 9. 5. 1945.

Krkoš Michal **(Modra)** – učiteľ v Košariskách a v Starej Turej. Aktívne spolupracoval s partizánmi skupiny Jána Reptu.

Krupka Miroslav, Dr. **(Skalica)** – lekár – hygienik, od 1. 6. 1943 do 6. 4. 1945 ilegálne spolupracoval so skupinou Aut Cenek – dodávanie zdravotníckeho materiálu, liečil zraneného partizána v škole vo Chvojnici. Spolupracoval s partizánskymi spojkami Eugenom Adamišom a Boženou Zimanovou.

Kubačka Ján **(Brezová pod Bradlom)** – ilegálny pracovník. Písal a rozširoval protifašistické plagáty a letáky v Brezovej pod Bradlom a okolí. Spolupracoval s majorom Chrastinom – Hanesom z trnavskej posádky.

Kubica Belo **(Osuské)** – štábny kapitán letectva, veliteľ povstaleckého letiska Tri Duby.

Kuciak Martin **(Skalica)** – od roku 1942 do novembra 1944 bol ilegálne činný v Krupine s vedúcim skupiny Jánom Kvasným a od roku 1943 v Holíči s vedúcim ilegálnej skupiny Jánom Prstekom. Ako žandár podával informácie o chystaných zákrokoch proti podozrivým a pomáhal pri prechode hraníc z Moravy na Slovensko osobám utekajúcim do zahraničných odbojových čsl. armád. V mesiaci november 1944 bol gardistami v Holíči zaistený. Zachránil ho Ján Poživenec, ktorý ho odviedol na oblastné veliteľstvo, odkiaľ bol predvedený na vojenský súd.

Kudeříková Maruška **(Vnorovy, okres Hodonín)** – v Brne sa zapojila do odboja. Pôsobila ako spojka, rozširovala ilegálne letáky a podieľala sa na sabotážnych akciách. V roku 1941 bola zatknutá a v marci 1943 bola popravená. Zápisky a listy z väzenia vyšli v roku 1961 pod názvom Zlomky života. V roku 1972 vznikol film o nej s názvom „a pozdravuj vlaštovky“.

Kudláč Štefan **(Radošovce)** – ako vojak sa dostal do nemeckého zajatia. Zahynul pri opevňovacích prácach v Maďarsku.

Kudláč Tomáš **(Radošovce)** – ako vojak bývalého Slovenského štátu prešiel v Sovietskom zväze k Červenej armáde. Prihlásil sa k 1. čs. armádnemu zboru pod velením generála Ludvíka Svobodu. Padol pri oslobodzovaní Slovenska.

Kucharič Štefan **(Gbely)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku.

Kukliš Pavol **(Čáčov)** – od 15. 3. 1939 do 7. 4. 1945 poskytoval pomoc českým vlastencom, ktorí po vyhlásení Protektorátu prechádzali za hranice územím Slovenska. Poskytoval pomoc

príslušníkom Červenej armády, ktorým sa podarilo ujsť zo zajateckých táborov. Organizoval zbierky pre osoby väznené Gestapom v Senici.

Kuklišová Ľudmila **(Brezová pod Bradlom)** – rozširovala protištátne správy, pomáhal jednému väzňovi z Ilavy, pripravovala šatstvo a potraviny pre partizánov. Ukrývala prenasledovaných občanov.

Kvanďuch Pavol **(Čáčov)** – zúčastnil sa aktívne SNP od 29. 8. 1944 do 28. 9. 1944 na úseku Kríže – Ružomberok. Bol Nemcami zajatý a odvlečený do zajateckého tábora v Kleidenbachu, z ktorého sa vrátil 18. 5. 1945.

Lang Jozef **(Holíč)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944.

Lenghardt Ján **(Senica)** – spolupracovník JUDr. Ivana Horvátha a Juraja Zuščíka, zaobstarávali zbierky potravín pre väzňov Sicherheitsdienstu v Senici.

Leška Peter **(Holíč)** – vstúpil do partizánskeho oddielu 2. Stalinovej brigády v Kláštore pod Znievom. Bojových akcií sa zúčastnil v Starej Turej, pri Bošáci, na Vlárskom priesmyku.

Leška Štěpán **(Holíč)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 18. 4. 1945.

Macek Štefan **(Smrdáky)** – vstúpil do zahraničnej armády v ZSSR v Jefremove. Zúčastnil sa ako príslušník paradesantnej brigády bojov na predhorí Karpát a Dukly. Bojoval v okolí Banskej Bystrice.

Mačina Ján **(Bukovec)** – účastník domáceho odboja, spolupracoval s 2. Štefánikovou brigádou, odriad Jána Reptu. Bol spojkou od Martina Daneka pre veliteľa Jána Reptu alebo jeho zástupcu Pavla Pašmika. U jeho otca sa ukrýval americký pilot, zostrelený v novembri 1944 v osade u Belanských.

Mach Ján **(Šaštín)** – interbrigadista v Španielsku, neskôr partizán v SNP. Bol v skupine Štefánik v Sklabine. Bol držiteľom Rudej hviezdy a odznaku Partizán.

Machlica Viktor **(Prietržka)** – člen 2. paradesantnej brigády, veliteľ gen. Přikryl. Vykonal paradesantný výcvik v Jefremove. Zúčastnil sa bojovej činnosti v Karpatskej oblasti. 17. 9. 1944 preletel na Tri Duby a odtiaľ na letisko Zolná. Zúčastnil sa bojov o Ružomberok, pri bojoch o Strážnicu, Hodonín a Břeclav a pokračoval až do Prahy.

Makovník Štefan **(Lakšárska Nová Ves)** – bojoval na úseku Vrútky, Martin, Príbovce. Po čiastočnom potlačení SNP prešiel k 2. partizánskej brigáde Stalin.

Malárik Ján **(Holíč)** – partizán v skupine Kriváň, veliteľ Sergej Prokopjuk. Ranený črepinou pri Vyšnej Jablonke.

Maliarik Ján **(Myjava)** – člen partizánskej skupiny Za ideál. Bojoval pri oslobodzovaní Myjavy a v ďalších bojoch na Morave.

Mareček Ján **(Vrbovce)** – účastník SNP, zahynul v koncentračnom tábore.

Mareček Martin, Ing. **(Vrbovce – Kút)** – stotník, padol počas SNP v Budči.

Mareček Milan **(Myjava)** – na jeseň 1944 sa zapojil ako partizán do skupiny Za ideál pod vedením Š. Čuvalu. Neskôr sa stal členom 2. čs. brigády J. V. Stalina, ktorej velil Miloš Uher. Bol zajatý a neskôr popravený na židovskom cintoríne v Novom Meste nad Váhom.

Mareček Samuel **(Myjava)** – ilegálny pracovník, otec Emílie Matušíkovej. Jeho syn, Samuel Mareček bol partizánom. Celá jeho rodina pomáhala Reptovmu a Uhrovmu partizánskemu oddielu.

Martinčič Jozef **(Skalica)** – účastník SNP. V čase vypuknutia SNP bol na východnom Slovensku ako vojak, preto sa prihlásil k partizánom. Pri Sabinove sa dostal do prestrelky s Nemcami. Tam sa ich skupina rozpadla, Nemci ich zajali a odviezli do zajateckého tábora Muhlberg. Domov sa vrátil 16. 5. 1945.

Martinkovič Michal **(Gbely)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944, v zajatí od 15. 9. 1944 do 5. 5. 1945.

Martinovský Jozef **(Skalica)** – účastník SNP v trnavskej posádke, v útvare Dunaj pod vedením kpt. Čordáša. Zúčastnil sa bojov na úseku Horné Hámre, Žarnovica, Očová a Poľana, potom padol do zajatia. Bol zaistený v Kremnici, v Štub. Tepliciach a Martine. 10. 12. 1944 bol prepustený.

Matušíková Emília **(Myjava)** – jej brat, Samuel Mareček, bol partizánom. Spolu so svojou rodinou pomáhala Uhrovmu a Čuvalovmu oddielu.

Mazúr Vladimír **(Skalica)** – 30. 10. 1943 prešiel na Kryme k Červenej armáde. Odtiaľ bol preradený k 2. čs. paradesantnej brigáde. Po výcviku sa zúčastnil bojov o Duklu. Odtiaľ bol lietadlom prepravený na územie Slovenska, zhodený ako parašutista. Bojoval na úsekoch Čierny Balog, Dobruč a Podbrezová. Po čiastočnom potlačení povstania odišiel do hôr Malej Fatry a odtiaľ domov.

Mazúr František **(Skalica)** – brat Vladimíra Mazúra, partizán, popravený obesením v Slovenskej Ľupči 24. 12. 1944.

Masrna Pavol **(Senica)** – ukrýval a podporoval partizánov, podporoval domáci odboj.

Matula Martin **(Chvojnica)** – príslušník 1. čsl. armádneho zboru v ZSSR. Ranený bol v bojoch pri Dukle, kde bojoval ako tankista.

Matula Ján **(Chvojnica)** – narukoval v roku 1942, 11. 9. 1944 bol odsunutý do tábora nútených prác na území Maďarska a Rakúska. Po skončení vojny sa vrátil vo veľmi zlom zdravotnom stave.

Májek Jozef **(Bílkove Humence)** – veliteľ roty, ktorá bojovala v Španielsku proti armáde generála Franca. Padol v boji.

Mezey Pavol **(Senica)** – účastník domáceho odboja. Počas SNP sa zúčastnil bojov ako príslušník 1. čs. armády v oblasti Brezna.

Míča Ján **(Trnovec)** – zúčastnil sa SNP ako partizán 8. ukrajinskej brigády kpt. Jegorova v odriade por. Kuznecova v oblasti Banskej Bystrice, Starých hôr, Gaderskej doliny a Strečna.

Mihálik Eugen **(Skalica)** – zúčastnil sa SNP u náhr. práporu 11 NAK 301, veliteľ por. Alfonz Veselský v okolí Banskej Štiavnice od 29. 8. 1944 do 30. 10. 1944. Po návrate domov bol Nemcami zadržaný, musel nastúpiť na nútené práce do uhoľných baní v Handlovej, kde pôsobil až do oslobodenia.

Michálek Jozef **(Borský Mikuláš)** – v období druhej svetovej vojny nastúpil na vojenskú prezenčnú službu. V Jefremove sa s útvarom pridal k Rusom a na sovietskej pôde vytvorili 2. čsl. paradesantnú brigádu. Z najvýznamnejších bojov, ktorých sa ako člen brigády zúčastnil, možno spomenúť boje pri Dukle.

Michlová Anna **(Jablonica)** – ako mladá odišla k partizánom skupiny Muráň do hôr. Neskôr sa stala ošetrovateľkou partizánov. Keď ochorela, vyhľadali jej partizáni úkryt v Kremnici, kde ju neskôr zajalo Gestapo. Po vypočúvaní a mučení bola zastrelená.

Boli súčasťou odboja

***Mikula Emil* (Radošovce – Vieska)** – narukoval v slovenskej armáde do Žiliny. Jeho rodičia zahynuli v koncentračnom tábore. Absolvoval kurz pomocného zbrojára v Zbrojnej škole v Turčianskom svätom Martine. Počas SNP sa po útoku stiahli z Harmanca do Banskej Bystrice, odtiaľ bol v bezvedomí prevezený do poľnej nemocnice. Neskôr ich pri prechode do Ružomberka zajali.

***Mikula Marián* (Radošovce)** – v SNP bojoval od 29. 8. 1942 do 11. 11. 1944 v posádke veliteľa Čordáša, na miestach Žarnovica, Kríž nad Hronom, Krupina, Očová, Hrochoť, kde bol zajatý.

***Mikulčík Štefan* (Košariská)** – príslušník domáceho ilegálneho hnutia v Košariskách. V lete 1944 vykonával spojku mjr. Hanesovi, parašutistovi z Londýna. SNP sa zúčastnil ako partizán. Bol príslušníkom brigády J. Žižku, neskôr bol náčelníkom oddielu Bohdan Chmelnický v brigáde Boženkov. Za odbojovú činnosť získal hodnosť poručíka Červenej armády.

***Mikulecký Dušan* (Sobotište)** – spolu s rodinou bol zapojený v ilegálnej protifašistickej činnosti. Jeho otec spolu s JUDr. Ivanom Horváthom bol vedúci ilegálnej skupiny. Poskytoval úkryt a stravu utečencom z Moravy, rozširoval ilegálnu tlač a letáky.

***Mračna Ján* (Sekule)** – príslušník 1. čs. armády, od 29. 10. 1944 do 5. mája 1945 v zajatí.

***Mráz Janko* (Senica)** – narukoval do Nitry, odkiaľ odišiel k partizánom, ktorým velil sovietsky veliteľ Karasiev. Padol v boji.

***Mráz Karol* (Hradište pod Vrátnom)** – účastník domáceho odboja.

***Mudroch Pavol* (Sotina)** – účastník SNP, zahynul v boji pri Podkriváni.

***Mudroch Martin* (Senica)** – priamy účastník bojov počas 2. svetovej vojny.

***Mudroch Štefan* (Prietrž)** – priamy účastník bojov počas 2. svetovej vojny, brat Martina Mudrocha.

***Návrata Pavol* (Senica)** – účastník SNP pod velením kpt. Františka Fišera, útvar Dunaj 2. Bojoval v priestore V. Pole, Pila, Hámre, D. Pole, D. Hámre, Hodruša, Č. Balog, Grúň. Po potlačení SNP bol zajatý a odvlečený do Martina, odkiaľ sa mu podarilo utiecť.

***Neckár Ľudovít* (Skalica)** – účastník SNP u delostreleckého pluku Žula. Po čiastočnom potlačení Povstania odišiel do hôr smerom na Donovaly, kde ho zajali a deportovali do zajateckého tábora v Hanoveri. Odtiaľ sa domov vrátil 29. 6. 1945.

***Novomeský Ladislav* (Budapešť)** – básnik, publicista, národný umelec. V roku 1910 sa jeho rodina presťahovala do Senice. Patril do skupiny DAV. Spolupracoval s Karolom Šmidkem a Gustávom Husákom ako člen 5. ilegálneho ÚV KSS. Aktívne sa podieľal na prípravách Slovenského národného povstania. V 50-tych rokoch bol spolu s Šmidkem a Clementisom obvinený z buržoázneho nacionalizmu, za čo bol väznený. Roku 1963 bol rehabilitovaný.

***Novotný Anton* (Skalica)** – účastník SNP na úseku Banská Štiavnica – Krupina v útvare Signál. Po čiastočnom potlačení SNP odišiel na Prašivú, kde bola utvorená skupina plk. Bodického, s touto skupinou postupoval od Bobrovca k Važcu, kde sa pripojil ku skupine Jánošík s veliteľom kpt. Šiškom. Zúčastnil sa zničenia nákladného vlaku medzi Štrbou a Svitom. Po dobytí Štrby sovietskou armádou sa prihlásil do čsl. armády a pokračoval v bojoch až do Prahy.

***Nejeschleba Michal* (Skalica)** – na vojenskú prezenčnú službu nastúpil do Nového Mesta nad Váhom. Od 29. 8. 1944 účastník SNP. Od októbra 1944 sa ukrýval pred Nemcami v Spišskej Novej Vsi.

***Nemcová Darina* (Brezová pod Bradlom)** – v školskom roku 1944/45 odišla z učiteľského zamestnania a zapojila sa do domáceho odboja. Pomáhala obstarávať potraviny, šatstvo a osobné doklady pre ruských a poľských utečencov zo zajateckých táborov. Počas SNP, hlavne po zatknutí svojho brata, pomáhala partizánom. Podarilo sa jej ukryť všetok dokumentačný materiál svojho brata.

***Nemečkay Ladislav* (Dojč)** – bojoval v SNP na úseku Radváň – Malachov – Špania Dolina, bol zajatý a odvlečený do tábora v Hamburku.

***Nemečkay Dezider, JUDr.* (Myjava)** – spolupracovník JUDr. Ivana Horvátha, JUDr. Ivana Hattalu a iných ilegálnych pracovníkov. Jeho manželkou bola Jozefa Nemečkayová, rod. Kahovcovou, ktorá bola asistentkou JUDr. Ivana Hattalu. Pôsobila ako spojka a pomáhala českým utečencom z Protektorátu. Po skončení vojny pomáhal ľudovému súdu na Myjave.

***Neoveský Kliment* (Brodské)** – od roku 1935 úzky spolupracovník Marka Čulena v Brodskom. Udržiaval styky s ilegálnymi výbormi KSS Juhomoravského a Západoslovenského kraja. Bol účastníkom februárových udalostí v Prahe.

***Nešpor Mirko* (Skalica)** – bol slovenský vysokoškolák, antifašista, študent Stavebnej fakulty SVTŠ v Bratislave, účastník Slovenského národného povstania, partizánskych bojov na Orave a v oblasti Nízkych Tatier. Spolupracoval s povstaleckými novinami Pravda, kde opisoval svoje postrehy z bojov. Neskôr ochorel a vrátil sa domov do Skalice, bol na neho vydaný zatykač. Pred zatknutím sa rozhodol ujsť do Bratislavy, v Skalici ho zatkli príslušníci Hlinkovej gardy, neskôr ho previezli do Bratislavy. Po zajatí a vypočúvaní v Bratislave na Vlčkovej ulici bol popravený v pivničnej cele.

***Ondrejkovič Jozef* (Senica)** – miestny veliteľ žandárstva, spolu so svojím zástupcom, Františkom Masárom pomáhal ilegálnej činnosti.

***Ondruš Viktor* (Cerová)** – účastník bojov počas 2. svetovej vojny, padol ako 23-ročný pri oslobodzovaní Ostravy.

***Orban Juraj* (Solivar)** – zúčastnil sa bojov v SNP ako lekár. Ošetroval vo Zvolene ruských, francúzskych, slovenských a iných príslušníkov odboja.

***Osuský Ján* (Lakšárska Nová Ves)** – účastník domáceho odboja, člen 1. čs. armádneho zboru.

***Otrísal František* (Šaštín Stráže)** – ako vojak slovenskej divízie v Rumunsku pod vedením kpt. Rezníka a rtm. Karkošiaka utiekli do SNP. Pri prechode k Michalovciam boli Nemcami zajatí a odvlečení do tábora v Frankfurte nad Odrou.

***Ozábal Viktor, kpt.* (Radošovce)** – účastník bojov, padol pri Martine.

***Ožvoldík Karol* (Kopčany)** – príslušník partizánskej skupiny Alexander Nevsky. Zomrel v boji pri Krupine.

***Pakan Gustáv* (Myjava)** – pomáhal prenasledovaným utečencom z nemeckých táborov.

***Pakan Ján* (Myjava)** – podporoval rasovo prenasledované osoby, neskôr utiekol do Poľska. Bojoval na východnom fronte.

Boli súčasťou odboja

Pakan Štefan **(Myjava)** – účastník zahraničného odboja, príslušník 2. pešieho práporu v Anglicku.

Palla František **(Holíč)** – od 27. 8. 1944 do 4. 11. 1944 bol členom hornonitrianskeho práporu kpt. Trojana. Od 4. 11. 1944 do 30. 5. 1945 v zajatí.

Papánek Ján **(Brezová pod Bradlom)** – pracoval v diplomatických službách vtedajšej Československej republiky, neskôr žil v Chicagu. Pracoval ako parlamentný tajomník Edvarda Beneša a ako konzul v Pittsburghu. Vykonával funkciu šéfa Československej informačnej služby a obhajoval záujmy exilovej vlády. Po vojne žil v emigrácii.

Papánková Anna **(Brodské)** – od roku 1939 pracovala v ilegalite pod vedením skupiny Augustína Rišku, až do príchodu sovietskej armády. Roznášala letáky, ilegálne noviny a časopisy. V marci 1945 sa zúčastnila oslobodzovacej akcie sovietskych vojakov, ktorí boli potom do partizánskych skupín až na Myjavsko cez skupinu Rudolfa Valentu. Od októbra 1944 prechovávala sovietskeho zajatca, ktorý utiekol z Viedne spolu s jednou Češkou.

Pašmík Štefan **(Košariská)** – ako lesný hájnik prinášal správy partizánom 2. Štefánikovej brigády oddielu Repta a sprevádzal ich. Takisto im prinášal potraviny a potrebné veci.

Pašmik Pavol **(Košariská)** – príslušník domáceho odboja, člen partizánskej skupiny Jána Reptu.

Patinka Martin **(Vrbovce)** – spolu s vedúcou pošty, p. Vitanovskou zabezpečoval náhradné cestovné a osobné doklady občanom českého pôvodu a pomocou spojok ich prevádzali k ďalším ilegálnym pracovníkom do Senice, kde im boli určované trasy presunu a cestovné lístky. Cez Vrbovce vtedy prešlo okolo 400 občanov, medzi nimi niekoľko generálov, vysokoškolských profesorov, politikov a pod. Významné miesto v odboji zaujímali i pracovníci – členovia ilegálnej českej organizácie Obrazy národa. Jej členkami boli napríklad Maruška Kudeříková, ktorá podieľala na zapálení nemeckej colnice, preoblečená do chlapčenských šiat roznášala letáky vo vlaku i v priľahlých obciach a mestách v okolí.

Paulíček Ján **(Skalica)** – ilegálny pracovník v partizánskej brigáde Vpred, veliteľ maj. Konstantin Šimanovský. Ako funkcionár Červeného kríža obstarával lieky pre partizánov, poskytoval stravu prepravovaným zajatcom na železnici, kde bol výpravcom. V Kútoch obstarával doklady pre utečencov z vlakov.

Pavlovič Štefan **(Kúty)** – narukoval k 1. pešiemu pluku k npor. Čordášovi. Bojov v SNP sa zúčastnil na úseku Telgárt. Po potlačení SNP bol v horách.

Pecha Anton **(Radimov)** – člen ilegálnej KSS v období Slovenského štátu pod vedením Štefana Židlíka. Roznášal protifašistické letáky a prevádzal ruských a iných zajatcov k partizánom. Podporoval ich zdravotne a finančne. Spolupracoval so Štefanom Židlíkom, Antonom Helbertom, Františkom Machom a Alexandrom Grňom.

Pekár Ján **(Skalica)** – účastník SNP, pod vedením otca Jána Pekára v partizánskej skupine Jánošík, veliteľ kpt. Bielik, v odboji zotrval až do oslobodenia Sovietskou armádou.

Petrovič Pavol **(Skalica)** – ilegálny pracovník v skupine KSČ pod vedením Dr. Okánika v Skalici. Spolupracoval s ilegálnymi činiteľmi Antonom Jedličkom v Holíči a Jozefom Jankovičom v Radošovciach až do oslobodenia Sovietskou armádou.

Petrovičová Mária **(Skalica)** – plnila úlohy ilegálnej skupiny v Skalici. Zabezpečovala lieky a potraviny pre zajatcov v Starej Kostolnici. Takisto rozširovala ilegálnu tlač.

***Pihorňa Štefan* (Senica)** – pomocník partizánov, bol v spojení s partizánskou skupinou Jána Žižku.

***Pikart Miroslav* (Myjava)** – účastník domáceho odboja.

***Piskla Martin* (Hlboké)** – pracoval v ilegálnej skupine RNV v Hlbokom. Robil zbierky pre partizánov, podporoval ich potravinami, obstarával pre nich muníciu. Vo svojom dome poskytol úkryt ruskému utečencovi, ktorý utiekol z Nemecka.

***Piša Jozef* (Skalica)** – narukoval ako záložník k jazdeckému prieskumnému pluku Bratislava. Odtiaľ bol zaradený do rýchlej divízie na východnom Slovensku v Snine, Medzilaborciach, Sanok a Sambor. V čase vzniku SNP sa nachádzal v okolí Čergova a utiekol k partizánom do Radvane, kde ich viedol npor. Sefček. Bojov proti Nemcom sa zúčastnil v okolí Prešova. Odtiaľ sa dostal do Mniška nad Hnilcom a do Smolníka. 2. 1. 1945 ochorel a odišiel domov do Skalice na falošné doklady. Po vyzdravení narukoval do Trnavy, odkiaľ bol odoslaný do Maďarska. Odtiaľ utiekol a vrátil sa domov.

***Pláňavský Ján* (Vrbovce)** – zúčastnil sa SNP od 29. 8. 1944 ako príslušník delostreleckého útvaru Zvolen pri Handlovej, Horskej Breznici. Bol zajatý Nemcami zajatý a odvezený do Gdanska, neskôr do Luebeku, kde bol až do 2. 5. 1945.

***Podrazil Ján* (Mokrý háj)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku, v zajatí bol od 8. 9. 1944 do 5. 5. 1945.

***Polák Emil* (Skalica)** – zúčastnil sa SNP v Martine v zbrojnom parku pod velením kpt. Kováčika, v bojoch postupoval smerom Sklabiňa, Pribovce, Slovenská Ľupča, Harmanec a Špania Dolina, kde v októbri 1944 boje skončili. Snažil sa pokračovať v pochode cez hory smerom na východ k sovietskej armáde.

***Pollák Pavol* (Borský Mikuláš)** – dôstojník 1. čs. armády. V bojoch počas SNP padol pri Žarnovici.

***Potúček Martin* (Košariská)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 príslušník 1. čs. armády na Slovensku. V zajatí bol od 15. 11. 1944 do 5. 5. 1945.

***Poživenec Ján* (Skalica)** – ilegálny pracovník v skupine *Mor ho*, vedúci Ján Chaloupka, od marca 1939 až do oslobodenia 1945. Pomáhal ako žandár utečencom z Čiech a Moravy pri prechodoch do zahraničnej čsl. armády. Upozorňoval občanov na zatýkanie. Obstarával správy pre osoby ktoré mali styky s partizánmi, najmä na Brezovej.

***Praskač František* (Skalica)** – spolupracoval s ilegálnou skupinou KSS v Skalici pod vedením Dr. Daniela Okánika. Tiež udržiaval styky s ilegálnym pracovníkom Jánom Prstekom v Holíči. Obstarával zbrane pre partizánov, zúčastňoval sa na rozmnožovaní a distribúcii ilegálnych letákov.

***Praženka Samuel* (Vrbovce)** – vojak v zálohe, padol v boji pri obci Kozelník v roku 1944.

***Pribyla Florián* (Sekule)** – narukoval v delostreleckom pluku v Hlohovci. Po vypuknutí SNP bol pridelený na Tri Duby, kde odvážal materiál dovezený zo ZSSR. Po potlačení SNP bol Nemcami chytený a odvezený do Nemecka. Z tábora sa mu po piatich mesiacoch podarilo utiecť. Prešiel k Američanom, s ktorými bojoval až do skončenia vojny.

***Prokeš Ladislav* (Senica)** – pracoval v ilegálnej protifašistickej skupine JUDr. Ivana Horvátha v Senici. Poskytoval úkryt a stravu prenasledovaným, prispieval na zabezpečovanie ich potrieb.

Boli súčasťou odboja

Prokeš Viktor **(Radošovce)** – od 29. 8. 1944 do 7. 1. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku.

Pšurný Rudolf **(Senica)** – ilegálny pracovník, pracoval v Slovenskom hodvábe, kde burcoval ľudí proti režimu, pomáhal utečencom, zaobstarával materiálnu pomoc.

Radocha Ján **(Borský Jur)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku.

Račková Veronika **(Kátov)** – ilegálna spolupracovníčka v partizánskej skupine Rodina a Sloboda, velitelia Gorniki a Nemčák František v okolí obce Zákopčie. Poskytovala partizánom prenocovanie a obživu.

Rajčák Jozef **(Popudinské Močidľany)** – po čiastočnom potlačení SNP bol odvedený do koncentračného tábora Heid pri Linzi. Vrátil sa s podlomeným zdravím.

Rajčák Jozef **(Holíč)** – po vypuknutí SNP odišiel na letisko Spišská Nová Ves, kde bol zaradený ako veliteľ družstva v priestore Dobšinská ľadová jaskyňa, Telgárt. Po obsadení letiska Tri Duby prešiel ku skupine Haluzický.

Razumichin Nikolaj Vasiljevič – osloboditeľ Senice, letec nadporučík. Do Senice sa vrátil ešte v roku 1963 a bolo mu udelené čestné občianstvo mesta. V Senici oslávil s manželkou 25. výročie oslobodenia Senice.

Redecha Pavol **(Vrbovce)** – bojoval v roku 1943 na východnom fronte ako vojak slovenskej armády pri Militopoli prešiel k sovietskej armáde.

Remko Ondrej **(Hlboké)** – účastník domáceho odboja, pomocník partizánov.

Repta Ján **(Brezová pod Bradlom)** – veliteľ oddielu Repta, zástupca veliteľa 2. československej partizánskej brigády, Viliama Žingora. Po vypuknutí Slovenského národného povstania bol určený veliteľom Žingorom organizovať partizánske hnutie v Brezovej pod Bradlom a okolí. Lekárom oddielu bol MUDr. Viliam Vezír. Na jeseň v roku 1944 sa im podarilo zachrániť posádky zostrelených anglických lietadiel. Časť z nich ostala bojovať v jeho skupine, lebo sa ich nepodarilo prepraviť do Banskej Bystrice. Spolupracoval s partizánskou brigádnou skupinou J. V. Stalina, ktorej velil Miloš Uher. Ranený bol až v poslednom dni bojov. Spolupracoval aj s Gustávom Husákom a vojenským ústredím plukovníka Jána Goliana.

Repta Juraj, Ing. **(Brezová pod Bradlom)** – člen domáceho odboja, člen partizánskej skupiny Jána Reptu, pomocník partizánov.

Reptová Emília **(Myjava – Brestovec)** – manželka veliteľa partizánov Jána Reptu, pôsobila ako spojka medzi oddielmi Hurban a Repta.

Riška Štefan **(Kúty)** – v čase SNP bol s Jozefom Polákom (rodák z Kútov) v prešovskej posádke. Bol zajatý a odsunutý do tábora v Novom Branderburku, neskôr bol premiestnený do Rotweil. Bol oslobodený francúzskou armádou.

Rízek Viktor **(Borský Mikuláš)** – narukoval k pešiemu pluku do Trnavy. Bol odvelený do Slovenských Raslavíc. Počas SNP odišiel do Hanušoviec nad Topľou. Akcie proti Nemcom robili v okolí Bardejova, Petroviec a Pavloviec. Boli prepadnutí nemeckou presilou, ktorá ich rozbila na niekoľko menších skupiniek. V Pavlovciach sa ukrýval u jednej ženy, ktorá mu zaobstarala potvrdenie a odev. Dostal sa až domov, kde sa ukrýval až do príchodu sovietskej armády.

***Ročák Ján* (Rybky)** – v rámci mobilizácie narukoval do Trnavy. Zúčastnil sa SNP na úseku Kríže, Ružomberok pod velením stotníka Kleina. V boji bol Nemcami zajatý a odvedený do zajateckého tábora Kleidenbach.

***Romančík Pavol* (Skalica)** – v čase vypuknutia SNP bol ako vojak v Poprade u leteckého pluku, veliteľ stotník Pecko. Počas povstania bol pridelený na letisko Tri duby. Po potlačení povstania odišiel do hôr, kde bol na vrchu Provazník zajatý a deportovaný do zajateckého tábora Muhlburg.

***Rosa Daniel* (Senica)** – odporca vtedajšieho režimu, mal manželku Češku, bol väznený v koncentračnom tábore.

***Rosa Michal* (Senica)** – v mladom vek narukoval do Francúzska ako vojak počas 1. svetovej vojny. Bol účastníkom ilegálneho protifašistického odboja pod vedením JUDr. Ivana Horvátha. Prevádzal českých utečencov cez hranice, spolupracoval s ilegálnym hnutím a spojkami, pomáhal s prenosom falošných preukazov. Po druhej svetovej vojny bol aktívny ako prísediaci na súde, bol prítomný na mnohých súdnych procesoch proti bývalým gardistom a kolaborantom. Ako odporca režimu bol mnohokrát väznený.

***Rosa Pavel* (Senica)** – legionársky kapitán, pomáhal utečencom na ceste z Nových Zámkov do Budapešti.

***Ružička Oldrich* (Skalica)** – spolu s Pavlom Ružičkom ilegálne pracoval v Skalici, otec Pavol bol činný v KSČ. Oldrich pomáhal otcovi pri rozširovaní ilegálnych pokrokových časopisov a letákov.

***Ryčovský Ján* (Senica)** – zúčastnil sa bojov v okrese Snina. Boli rozdelení po okolitých obciach, v ktorých plnili rozkazy nemeckej armády. Neskôr pripravovali partizánov na to, kde budú Nemci útočiť. Asi po týždni, po prepade nemeckého vojska partizánmi, stiahli sa do Zubenska. Odtiaľ do Vyšnej Jablonky, okresu Medzilaborce. Dostali sa až na Staré hory, kde sa pridali k československým légiám. Po siedmich dňoch ich nemecké komando zajalo a z Diviakov ich v dobytčích vagónoch transportovali do Nemecka do Braunschweigu. Oslobodilo ich až americké vojsko.

***Rybnikár Martin* (Podbranč)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 20. 4. 1945, v zajatí od 28. 10. 1944 do 20. 4. 1945.

***Sadloň Daniel* (Myjava)** – rozširoval letáky od ilegálnej skupiny Typograf. Po nástupe na základnú vojenskú službu bol zaradený do 1. pešieho pluku. Spolupracoval so Štefanom Gálikom zo skupiny Typograf. Bojoval na východnom fronte, neskôr prešiel k Červenej armáde.

***Sadloň Pavel* (Senica)** – príslušník ilegálnej skupiny v Prievidzi. Bol zatknutý Gestapom, ktoré ho 25. 10. 1944 v Handlovej popravilo.

***Salay Jozef* (Skalica)** – od 29. 8. 1944 sa zúčastnil bojov proti okupantom na území Poľska a východného Slovenska ako partizán v skupine Kriváň, veliteľ pplk. Jozef Vogl. 28. 10. 1944 sa prebil so skupinou k sovietskej armáde a odtiaľ sa dostal do čs. armády, s ktorou sa zúčastnil bojov na Dukle, v Liptovskom Mikuláši, Polome až do ukončenia vojny.

***Sasinek Serafin* (Prietržka)** – ako vojak pešieho pluku 1 v Trnave pod velením kpt. Konečného bol preložený v čase vypuknutia povstania na Dolné Hámre, kde zaujali palebné postavenie. Potom pokračovali v bojoch okolo Banskej Bystrice, Zvolena a Poľany. Na Vigľaši bol zajatý a deportovaný do tábora v Muhlbergu, domov sa dostal 29. 4. 1945.

Boli súčasťou odboja

***Senka Juraj* (Skalica)** – ako vojak základnej služby v slovenskej armáde bol na Ukrajine. Odtiaľ bol tesne pred povstaním odoslaný za inštruktora do poddôstojníckej školy v Nitre. Na ceste do Prešova ich zastihlo Povstanie. Tam sa pridal k povstalcom k delostreleckému útvaru pod velením čatára Zupku. Dostal sa do Levoče a napokon na povstalecké územie až do Banskej Bystrice. Bojov sa zúčastnil o Telgárt, Červenú skalu a Hrabušice.

***Schiffel Pavol* (Podbranč)** – účastník bojov v 2. svetovej vojne.

***Schiller Štefan* (Skalica)** – bol členom ilegálnej skupiny od roku 1942 do roku 1945. Bol spojkou medzi Bratislavou, Skalicou a Brezovou pod Bradlom. Vedúcim ilegálnej skupiny v Skalici bol Dr. Daniel Okályi.

***Sivák Milan* (Myjava)** – narukoval do novomestských kasární k pionierskemu pluku. Dostal sa na východný front a pri mestečku Negorolo nadviazal spojenie s bieloruskými partizánmi. Bol zaradený do Stalinovej partizánskej brigády – do oddielu Rižaka. Neskôr bol príslušníkom 2. čs. paradesantnej brigády. Zúčastnil sa oslobodenia Levoče.

***Slezák Martin* (Kunov)** – ako pešiaka slovenskej armády ho zajali. Vstúpil do Svobodovej armády a stal sa letcom navigátorom.

***Slezák Štefan* (Sobotište)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku, zomrel na útrapy v nemeckom zajatí.

***Sloboda Alojs* (Radošovce)** – pracoval ako robotník v Hlohovci. Po vyhlásení Slovenského národného povstania odišiel dobrovoľne do boja, kde padol.

***Sloboda Dionýz* (Radošovce)** – ako vojak Slovenského štátu prešiel k sovietskej armáde. Prihlásil sa k 1. čs. armádnemu zboru v Buzuluku a pod velením generála Svobodu sa zúčastnil oslobodenia Slovenska.

***Smolíček Pavel* (Turá Lúka)** – vedúci ilegálnej skupiny, u neho sa schádzali kpt. Miloš Uher s partizánmi Štefanom Halabrínom, Samuelom Podmajerským a inými. Ukrýval sovietskych zajatcov, ktorí prechádzali k skupinám Uher, Repta, Čuvala. Prenášal príkazy Rudolfovi Hrdličkovi, Božene Zimanovej a Pavlovi Mordiovi.

***Sopóci Ján* (Holíč)** – účastník domáceho odboja, pomocník partizánov.

***Sprušanský Ján* (Popudiny)** – ako vojak sa zúčastnil SNP. Bojoval v okolí Banskej Bystrice, kde bol nemeckou armádou zajatý a odvlečený do Nemecka. Zahynul v koncentračnom tábore Klaidenbach v marci 1945.

***Stančiak Ján* (Skalica)** – SNP sa zúčastnil v trnavskej posádke v útvare Dunaj, veliteľ npr. Nosko v priestoroch Nová Baňa, Žarnovica, Banská Štiavnica, Zvolen. Po skončení povstania bol zajatý v Slovenskej Ľupči a odvezený do tábora Gerlitz, odkiaľ sa vrátil v júni 1945.

***Stehlík Miloslav* (Holíč)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944, v zajatí od 26. 10. 1944 do 2. 5. 1945.

***Strážnický Ján* (Sekule)** – ilegálny pracovník počas SNP. V októbri 1944 priniesol Štefan Štermenský správu, že v Sekuliach začínajú Nemci budovať sklady výbušnín a streliva. Ján Strážnický so spolupracovníkmi narušovali prácu v konzervárňach v Moravskom Sv. Jáne a získavali výbušniny a strelivo zo skladov. Vypomáhali tak partizánskym skupinám sústredeným v oblasti Myjava – Brezová pod Bradlom.

***Svrček Ján* (Holíč)** – bol povolaný na mimoriadne cvičenie do Topoľčian. Po vyhlásení SNP sa hlásil v Partizánskom do brigády gen. M. R. Štefánika. V Turčianskom Sv. Martine ako

telefonista u delostreleckého pluku vykonával funkciu veliteľa družstva. Padol do zajatia a bol odvlečený do Nemecka, odkiaľ sa vrátil až po skončení vojny.

***Šagát Ján* (Brezová pod Bradlom)** – aktívny partizán v 2. partizánskej brigáde generála Štefánika, oddiel Jána Reptu z Brezovej pod Bradlom. V prvej polovici októbra 1944 bol Nemcami zajatý a odvlečený do Senice. Neskôr prevezený do väznice Krajského súdu v Bratislave. Vo februári 1945 ho transportovali do koncentračného tábora v Mathausene. Pri leteckom útoku na transport zahynul Vladimír Kovár st. z Brezovej pod Bradlom.

***Šátek Štefan* (Senica)** – bol zapojený v ilegálnej protifašistickej skupine, ktorú viedol JUDr. Ivan Horváth. Rozširoval ilegálnu protifašistickú tlač a letáky ako zamestnanec pošty v Senici – listár. Vykonával zbierky pre partizánske skupiny a pre osoby uväznené nemeckou vojenskou políciou v Senici.

***Šara Michal* (Skalica)** – ako vojak bývalej slovenskej armády trnavskej posádky na Kryme utiekol k sovietskej armáde 1. 11. 1943. 6. 1. 1944 odišiel do Jefremova k 2. čs. paradesantnej brigáde. Po absolvovaní výcviku odišiel do Proskurova a odtiaľ bol odvelený na dukelský front. Potom bol z Krosna odvezený lietadlom na Tri duby. Ako rozviedčik sa zúčastnil bojov v Dolnej Nive a Hájnikoch pod vedením kpt. Víteka ako veliteľ čaty. Tam ho zastihlo čiastočné potlačenie SNP, preto odišiel do Starých Hôr, Vtáčnika a na Kozí Crbát, kde zostal až do pripojenia sa k sovietskej armáde vo februári 1945. Vtedy bol v partizánskej skupine Jegorov. Odtiaľ pokračoval do Nitry na posádkové veliteľstvo, kde zostal do skončenia vojny.

***Šebesta Jozef* (Borský Peter)** – narukoval k spojovaciemu práporu 11/3 rota do Martina v roku 1942. Po absolvovaní rádiotelegrafického kurzu bol preložený na stanicu hlásnej služby. Neskôr bol odvelený do Prešova. Keď sa prešovská posádka chystala do SNP, vyšší dôstojníci zradili a boli nemeckým vojskom odzbrojení a internovaní do nemeckého zajatia. Boli zadeľovaní do najťažších prác, boli mu vykopnuté všetky zuby.

***Šimek Anton* (Borský Mikuláš)** – zúčastnil sa SNP ako člen 3. pracovného práporu, streleckého oddielu pod velením majora Prokšu.

***Škandera Ján* (Brestovec)** – ilegálny pracovník, člen Uhrovho partizánskeho oddielu Hurban. Robil spojku, ktorá bola zameraná na prípravu ozbrojeného boja.

***Škodáček Michal* (Čáčov)** – účastník domáceho odboja, partizán v skupine Cyprich. V dobe od 29. 8. 1944 do 20. 4. 1945 sa zúčastnil bojov na úseku Sklabiňa, Liptovské hory pod Chabencom. Pri spojení s 1. čs. armádnym zborom gen. L. Svobodu sem bol prijatý a pridelený na veliteľstvo do Košíc, zotrval tu až do Vianoc 1945.

***Škrinár Ján* (Myjava)** – jeho otec, Samuel Škripek, pomáhal pri prechodoch českých občanov z Protektorátu. Počas vysokoškolského štúdia sa zapojil Ján Škrinár do organizovania prechodov letcov a vojakov, ktorí prechádzali cez Bratislavu do Budapešti a odtiaľ do Francúzska. Vstúpil do francúzskeho vojska.

***Šmida Július* (Gbely)** – od 5. 10. 1939 – 28. 8. 1944 účastník domáceho odboja, riadeného KSS, od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 príslušník 1. čs. armády. V zajatí v Kleinenbachu bol od 30. 10. 1944 do 5. 5. 1945.

***Špaček Štefan* (Skalica)** – člen delostreleckého pluku v Topoľčanoch. Odišiel do Povstania. V Radvani bol pridelený k ochrane rozhlasu. Zúčastnil sa bojov proti Nemcom v Kremnických horách. V Starých horách bol zajatý Nemcami a odvlečený do zajateckého tábora v Nemecku, Falingpost.

Boli súčasťou odboja

***Špánik Emil* (Myjava)** – bojoval v oblasti Horehronia v telgartskej skupine Jánošík.

***Štefanec František* (Skalica)** – ako vojak základnej služby slúžil u 18. batérie delostreleckého pluku na letisku Tri duby. 29. 8. 1944 sa pridal k povstalcom a plnil úlohy pre povstaleckú armádu. Po čiastočnom potlačení povstania odišiel do Bukovských hôr nad Šajbou, odkiaľ sa zúčastňoval prepadov Nemcov. V mesiaci december 1944 ochorel, odišiel do Horného Čepeňa, kde sa liečil. Potom však bol nútený nastúpiť do kasární v Trnave a odtiaľ bol odtransportovaný na opevňovacie práce v Taliansku.

***Štefek Ján* (Bukovec)** – účastník bojov počas SNP.

***Štvrtecký Jozef* (Brodské)** – podporoval finančne a šatstvom partizánov, pomáhal Šefčovičovi a Čulenovi, prevádzal ľudí pri prechode na Slovensko.

***Šuchta Karol* (Holíč)** – príslušník partizánskej skupiny Jána Ušiaka, brigády J. Žižku. Pomáhal utečencom, prenášal cez hranice rozličné doklady a správy. Bol popravený v Kunoviciach pri Valašskom Meziříčí.

***Šulko Viliam* (Skalica)** – ako vojak bývalej slovenskej armády bol vyslaný na opevňovacie práce v Taliansku. V januári 1945 sa v 7. rote zúčastnil prechodu rieky Pád a prešiel k partizánom do skupiny s názvom Za víťazstvo. Priamym veliteľom skupiny Slovákov bol npr. Ján Valášek. Dňa 7. 4. 1945 oblasť oslobodila anglická armáda a tým sa ich činnosť ukončila. Domov sa vrátil v auguste 1945.

***Šulla Pavol* (Hlboké)** – účastník SNP v dobe od 29. 8. 1944 do 28. 10. 1944, kedy bol Nemcami zajatý a odvezený do zajateckého tábora v Nemecku, z ktorého sa vrátil dňa 6. 4. 1945.

***Švárny Ján* (Prietrž)** – účastník SNP, bol väznený v koncentračnom tábore.

***Tallová Ľudmila* (Brezová pod Bradlom)** – ilegálna pracovníčka, pomocníčka partizánov skupiny Jána Reptu a Miloša Uhra.

***Tauchman Rudolf* (Senica)** – bol účastníkom 1. odboja v Rusku a 2. odboja ako člen ilegálnej protifašistickej skupiny JUDr. Ivana Horvátha v Senici, riaditeľom okresnej nemocenskej poisťovne v Senici. Nadviazal spojenie s odbojom v Protektoráte spolu s Ing. Jánom Haraštom, švagrom JUDr. Ivana Hatalu. Za túto činnosť bol spolu s Dr. Hatalom väznený.

***Tichý Gabriel* (Jablonica)** – účastník domáceho odboja, SNP sa zúčastnil ako príslušník 1. čs. armádneho zboru, 1. pešej roty pod velením pplk. Kišš – Kalina, príslušník trnavskej posádky pod vedením kpt. Čordáša. Bojoval v oblasti Žarnovica, Hviezdnica, Kremnička, Skalka, Prievidza. Po potlačení SNP bol väznený v Nemecku.

***Tokoš Ján* (Prietržka)** – bol mobilizovaný armádou v júli 1944 do posádky v Trnave. Po vypuknutí SNP celá posádka prešla do odboja, na základe čoho bol Ján Tokoš zajatý a deportovaný do pracovného tábora Kleidenbach, kde aj zomrel. V roku 1946 mu bol In memoriam udelený Rad SNP II. triedy na znak zásluh o obnovenie Československej republiky a oslobodenia slovenského národa.

***Toman Jakub* (Čáčov)** – zúčastnil sa SNP s trnavskou posádkou. Po zajatí v Turčianskom Martine bol väznený v koncentračných táboroch v Nemecku.

***Toróny Martin* (Osuské)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945. Od 29. 10. do 5. 5. 1945 bol zajatý.

Trávnik Ondrej **(Borský Mikuláš)** – narukoval 20. 6. 1944 k pešiemu pluku do Trnavy. Stavali opevnenia na úseku Bardejov – Vyšný Komárnik – Tylava – Barvínek. Tu boli až do 29. 8. 1944, kedy ich Nemci vyhnali z bunkrov a zajali. Odvliekli ich medzi Tylavu a Barvínek, kde bol pre nich pripravený láger. Previezli ich do Nemecka a odtiaľ do Bratislavy, odkiaľ sa mu spolu s ďalšími piatimi mužmi podarilo utiecť. Podarilo sa mu prísť domov, ale opäť ho chytili a väznili v Senici. Odtiaľ ho vyslobodil Štefan Polakovič.

Trubiroha Anton **(Kúty)** – účastník SNP, bol zajatý 31. 10. 1944 a odvedený do Hannoveru – Vienhorst. Tam pracoval na nádraží ako pomocný robotník. 5. 1. 1945 počas leteckého útoku bol vážne zranený.

Turan Ignác **(Mokrý Háj)** – príslušník 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945. Bol účastníkom SNP, po potlačení bol odvlečený do zajateckého tábora Krems v Nemecku.

Turic Ondrej **(Skalica)** – ilegálne činný v skupine, ktorej vedúcim bol JUDr. Daniel Okályi, advokát v Senici. Ako financ pomáhal pri prechodoch osobám utekajúcim do zahraničia.

Turkovič Ján **(Skalica)** – v čase vypuknutia SNP bol vojakom pešieho pluku v Harmanci. Kde bol veliteľom pplk. Vlk. Odtiaľ bol odkomandovaný do Čremošného na obranné opatrenia. Bojov sa zúčastnil pri dedine Háj, odtiaľ ustúpil do Žarnovickej doliny, ďalej na Kráľovu hoľu a do Starých Hôr. Zajatý bol začiatkom novembra 1944 v Žarnovickej doline, deportovali ho do táborov Kajserštejn a Linec.

Tutchaljan Varos Asvetikovič – osloboditeľ skalickej oblasti. Pochovaný je na Slavíne.

Uher Miloš **(Lubina)** – počas Slovenského národného povstania významný organizátor partizánskeho hnutia na západnom Slovensku, skupiny Hurban, po jeho smrti sa premenovala na Uher. Roku 1943 založil spolu s V. Medvedevom partizánsku skupinu. Onedlho nadviazal spojenie s pionierskym (ženijným) práporom v Novom Meste nad Váhom, odkiaľ získal zbrane. V deň vypuknutia Slovenského národného povstania 29. 8. 1944 túto jednotku v Lubine vyzbrojil. Lekárom oddielu bol Bedřich Placák, neskorší spoluzakladateľ českej kardiochirurgie. Utvorili sa dve tzv. prepadové čaty. Jednu viedol Lukáč Ivanovič a druhú Ivan Zeman. Tretiu, tzv. pracovnú, ktorá sa starala o celý chod tábora, viedol Martin Kavický. Veliteľom oddielu sa stal Miloš Uher. Organizátorskú činnosť mu poskytovali hlavne František Lipka, zamestnaný vo fi. TAUŠ, ďalej ľudia okolo vtedajšieho hlavného inžiniera Jozefa Sedláčka a Štefana Mockovčiaka. Do oddielu sa z Banskej Bystrice, z Ústredného štábu partizánskych oddielov, vrátil jeden z hlavných Uhrových spoluorganizátorov, Martin Kedro, ktorý okrem finančnej pomoci priniesol hlavne informáciu, že UŠ PO pokladá Podjavorinsko – Podbradliansky kraj a celé priľahlé územie Myjavskej pahorkatiny za centrum povstaleckej činnosti na západnom Slovensku. Od septembra 1944 velil oddielu Hurban 2. československej partizánskej brigády J. V. Stalina. 27. 2. 1945 bola táto jednotka v Cetune napadnutá oddielom Abwehrgruppe 218 – Edelweiss a POHG. Po celodennom boji partizáni zlikvidovali asi 100 fašistov, padlo najmenej 15 partizánov, medzi nimi aj Miloš Uher.

Ušiak Ján **(Myjava)** – účastník domáceho odboja, partizán.

Václavek Ladislav **(Borský Peter)** – do SNP nastúpil 28. 8. 1944 na Oremov Laz. Tam bol zaradený na obranu kasární, do 20. 9. 1944. Odtiaľ bol preradený do Brezna a Polhory na výstavbu letiska až do 24. 10. 1944. Pri Podbrezovej ho Nemci zadržali a bol odvezený do tábora Lansdorf a Bremenvalde, kde bol až do oslobodenia.

Boli súčasťou odboja

***Vach Gabriel* (Unín)** – rodák z Unína, sa zúčastnil bojov počas druhej svetovej vojny ako partizán. Potom, čo narukoval na vojenčinu do Pehlřimova, prešiel posádkami v Pacově, až sa dostal do baní v Kladne, odkiaľ bol preložený do Lešan. Spojili sa s ruskou armádou a išli s nimi na západ, tým sa dostal aj do Unína. Nemecká armáda tam bola obkľúčená, ibaže dobre zabezpečená a ruská armáda musela použiť Katuše, a tie si už s nemeckou armádou poradili. Nemci opúšťali Unín, svojich padlých vojakov brali so sebou a nahádzali ich do rieky Moravy a naši ľudia ich nachádzali na roštoch pri elektrárni.

***Vach Štefan* (Koválov)** – v r. 1944 bol povolaný ako záložník do kasární Topoľčany – Brezno. Odtiaľ odišiel s 23. plukom do Trnavy a odtiaľ do SNP. Zúčastnil sa bojov pri Detve, pod Kriváňom. Po potlačení SNP sa vrátil na vlastnú pásť domov na Vianoce 1944.

***Valachovič Viliam* (Kúty)** – účastník národnooslobodzovacieho boja, bol zajatý dňa 11. 9. 1944 pri Levoči, odtiaľ bol odvlečený transportom do Nemecka do Brombechu a Hagenu.

***Valentová Anna* (Gbely)** – pomocníčka partizánov, zaobstarávala potraviny, šatstvo pre partizánov až do príchodu frontu.

***Valentovič Matej* (Borský Mikuláš)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku, v zajatí od 30. 10. 1944 do 5. 5. 1945.

***Valko Ján* (Brezová pod Bradlom)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku. Od 29. 10. 1944 do 5. 5. 1945 bol v zajatí.

***Valovič František* (Holíč)** – od 29. 8. 1944 do 5. 5. 1945 bol príslušníkom 1. čs. armády na Slovensku. Od 2. 11. do 5. 5. 1945 bol v zajatí.

***Vanek Jozef* (Borský Mikuláš)** – v roku 1944 narukoval k pešiemu pluku do Trnavy. Odtiaľ odišiel do Nitry, kde sa stretol s topoľčianskou posádkou. Neskôr bol odvelený do Žarnovice. Nemci boli v presile, tak ustupovali smer Sandrik – Banská Štiavnica. Mali za úlohu dobyť dedinu Močia. Tu sa zúčastnila aj 2. paradesantná brigáda. Pri útoku bol zranený a odvezený do nemocnice vo Zvolene. Odtiaľ bol odtransportovaný, zakrátko ho Nemci zajali. Pod falošnými dokladmi sa mu podarilo dostať sa zo zajatia.

***Vanek Pavol, Plk. Ing.* (Lakšárska Nová Ves)** – rodák z Lakšárskej Novej Vsi. V súčasnosti býva v Českej republike, v Bechyni. Počas druhej svetovej vojny sa zúčastnil bojov ako letec. V sedemnástich rokoch sa prihlásil ako dobrovoľník do akcie „1 000 nových pilotov pre republiku“. Bol proti slovenskému režimu, musel zostať a pokračovať v dvojročnej pilotnej škole. Pokúsil sa o útek do zahraničia, mal v pláne zapojiť sa do zahraničného odboja. Jeho útek ale nebol úspešný. Zapojil sa do príprav Slovenského národného povstania. Stal sa veliteľom partizánskej skupiny *Kadeti*. Neskôr sa spojili so skupinou *Ivan Štěpanovič*. Robili prieskumy na nepriateľskom území. Dostal sa mnohokrát do obkľúčenia, ale vždy sa mu podarilo ujsť. Po príchode Červenej armády odišiel k Svobodovej armáde ako letec. Po vojne vyštudoval dôstojnícku školu a Leteckú vojenskú akadémiu v Hradci – Králové. Tam pracoval na veliteľstve. Takisto vyštudoval Vysokú vojenskú školu v Prahe a Vojenskú technickú akadémiu v Brne. Pôsobil v Českých Budejoviciach ako kapitán letectva. Do dôchodku odišiel v roku 1976. V súčasnosti je v Bechyni predsedom tamojšej organizácie *Českého svazu bojovníků za svobodu*. O svojom pôsobení počas vojny napísal knihu s názvom *Měljsemštěstí*.

***Vanek Rudolf* (Lakšárska Nová Ves)** – brat gen. Pavla Vanka, od 29. 8. 1944 do 8. 5. 1945 príslušník 1. čs. armády, člen partizánskeho oddielu Ivana Štepanoviča.

***Varsík Ján* (Podbranč)** – spolu s rodinou ukrýval amerického pilota a dvoch Poliakov.

***Vašek Ondrej* (Čáčov)** – od 29. 8. 1944 do 27. 10. 1944 sa zúčastnil SNP v Banskej Bystrici. Bol väznený v zajateckom tábore Guerlitz.

***Vašek Štefan* (Prievaly)** – vojak 1. čs. armády na Slovensku od 29. 8. 1944 do 28. 10. 1944. Dňa 1. 11. 1944 padol do nemeckého zajatia pod Poľanou, kde bol až do 5. 5. 1945. Zúčastnil sa bojov pri Baťovanoch, Zl. Moravciach, Žarnovice, Sv. Kríž, Očová, Kozelník, Hrochoť. Bojoval v trnavskej posádke.

***Vido Alexander* (Senica)** – zahraničný vojak, člen čs. štátnej rady v Londýne, príslušník francúzskej cudzineckej légie. V čase druhej svetovej vojny predseda Okresného živnostenského spoločenstva v Senici. Jeho brat Viktor bol tiež v styku s Dr. Hatalom, Tauchmanom a inými v čase jeho pobytu v zahraničí. Stanovište mali v Smrdákoch. Jeho syn nosil partizánom na prietržské kopanice u Švárnych jedlo a bielizeň. Členmi jeho ilegálnej skupiny boli: Alexander Vido – vedúci skupiny, Rudolf Tauchman – vtedajší riaditeľ ONP v Senici, Dr. Ivan Hatala – vtedajší pravotár v Senici, Pavel Macek – statkár v Senici, Viktor Vido – nájomca reštaurácie v kúpeľoch Smrdáky, Mária Vidová – hostinská v Senici, Rudolf Pšurný – tajomník sociálno-demokratickej strany v Senici, Izidor Baláž – statkár v Koválove, Pavel Schreiber – hostinský v Šaštíne, Dr. Ján Halabrín – senický lekár, podieľal sa po vojne na exhumácii tiel ľudí popravených v surovinskom lese.

***Vlk Vendelín* (Unín)** – vojak SNP, bojoval v úseku Telgárt – Hrachovnice – Ubachi. Bol zajatý a odtransportovaný do Nemecka.

***Vňuk Ján* (Vrbovce)** – patril k ilegálnej skupine Hlubík z Vrbky. Spolu s Martinom Šťastným, Martinom Patinkom a Maruškou Kudeříkovou prevádzali cez hranice utečencov. Od nich preberali utečencov J. Bardiovský a Michal Rosa zo Senice a dopravovali ich ďalej.

***Vogl – Sokolovský Jozef, plk.* (Šaštín-Stráže)** – plukovník delostreleckého pluku v slovenskej armáde (generálmajor in memoriam) veliteľ partizánskej jednotky Kriváň na východnom Slovensku. V 50-tych rokoch bol väznený, v 60-tych rokoch bol podmienečne prepustený. Po roku 1989 bol plne rehabilitovaný.

***Vymyslický Vendelín* (Radimov)** – vojak SNP od 29. 8. 1944 do 11. 11. 1944. Odišiel do Povstania pod velením ppl. Čarváša, bojoval v oblasti Dukla až Medzilaborce. Po potlačení SNP odišiel do Radimova, slobodne sa však nepohyboval.

***Závodná Alžbeta* (Brezová pod Bradlom)** – jej rodina poskytovala pomoc 2. partizánskej brigáde M. R. Štefánika, oddielu Repta. Jej Brat Miloš Závodný bol umučený a synovec Milan Mareček padol v boji ako partizán.

***Zeman Gustáv* (Myjava)** – účastník bojov SNP. Nadviazal styk s Jegorovom, pomáhal mu s organizovaním odboja.

***Zeman Ján* (Myjava)** – účastník bojov počas 2. svetovej vojny, v roku 1943 bol poverený organizovaním ozbrojeného vystúpenia v Novej Bani. Udržiaval kontakty s G. Husákom, L. Novomeským, K. Šmidkem a i.

***Zimanová Božena* (Turá Lúka)** – členka 2. Stalinovej brigády, partizánska spojka. Zúčastnila sa domáceho odboja ako ilegálna pracovníčka v skupine Pavla Smolíčka, Jermaka, Miloša Uhra. Bola väznená Gestapom na Myjave spolu s Mirkom Kostičom, juhoslovanským partizánom, ktorého neskôr chceli popraviť na Surovinách. Podarilo sa mu však ujsť. Takisto vo väzení bola s ňou aj ilegálna pracovníčka, Alžbeta Sadloňová.

Boli súčasťou odboja

Zíšek Ján **(Čáčov)** – účastník SNP ako vojak od 29. 8. 1944 do 28. 10. 1944 v okolí Turčianskeho sv. Martina. Dňa 28. 10. 1944 padol do nemeckého zajatia, vrátil sa 20. 5. 1945.

Zuščík Juraj **(Kunov)** – robotník, pracoval neskôr v kancelárii Dr. Ivana Horvátha, účastník domáceho odboja.

Židlík Štefan **(Holíč)** – priamy účastník bojov počas 2. svetovej vojny.

Žingor Viliam **(Bystrička)** – v Bystričke založil na jar 1944 partizánsku skupinu a v auguste 1944 lesný výcvikový tábor, v ktorom sústreďoval zbrane, potraviny a cvičil partizánov. Bol veliteľom 2. československej partizánskej brigády M. R. Štefánika. Po vojne bol vyznamenaný Radom SNP 1. triedy. Po prevzatí moci komunistami sa otvorene staval proti ich politike, rovnako hovoril aj o mnohých falošných partizánoch, ktorí sa z rôznych príčin po vojne vydávali za partizánov, napriek tomu že v skutočnosti sa do boja proti fašizmu vôbec nezapojili. Na jar 1949 zhromaždil skupinu bývalých partizánov a odišiel s nimi opäť do hôr. Po rozsiahlom záťahu ho však komunisti chytili. V roku 1950 ho obvinili z rozvratnej protištátnej činnosti a odsúdili na trest smrti. Popravili ho 18. decembra 1950 v Bratislave. V roku 1968 bol právne rehabilitovaný.

Žídek Ján **(Vrbové)** – pomáhal ukrývať sovietskych vojakov, ktorí ušli zo zajateckých táborov v Nemecku. Zo školy, v ktorej bol riaditeľom, sa stala spravodajská ústredňa pre obvod Piešťany – Bratislava – Skalica – Brezová pod Bradlom – Myjava – Nové Mesto nad Váhom – Pustá Ves – Chtelnica (podobne blízko v obci Pustá Ves bolo partizánske stanovište). Pri jednej akcii v boji proti Lopušnej bol ťažko ranený Ladislav Nemec, člen Reptovej partizánskej skupiny. Odviezol ho ako civila v kopaničiarskom voze do nemocnice v Piešťanoch.

Obrazová príloha:

Účastníci protifašistického odboja z okresu Senica a Myjava ocenení medailou pri príležitosti 70. výročia oslobodenia mesta Senica

Gizela Fišerová

Štefan Nemec

Jozefa Nemečkayová

Benjamín Palgi

Anna Švancarová

Štefan Uhlár

František Vach

Účastníci protifašistického odboja z okresu Senica a Myjava

Karol Bajus

Kamil Bederka

Ľudovít Benada

T. G. Beregovoj

Boli súčasťou odboja

Dionýz Blaškovič

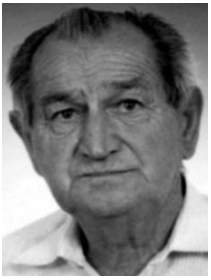
Pavol Blažek

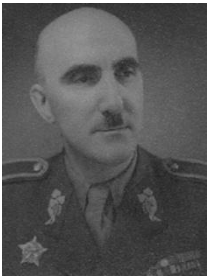
František Borský

Jozef Brunovský

Augustín Buček

Ján Bzdúšek

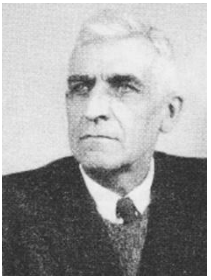
Marek Čulen

Štefan Čúvala

Martin Danek

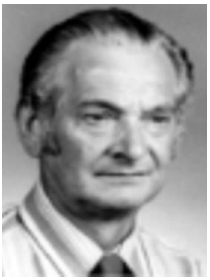
Vladimír Dobrovodský

Jozef Fritz

Ján Gáfrik

Bohumil Gryga

Ján Halabrín

Bohumil Havíř

Ján Horňák

Ivan Horváth

Ján Húska

Vladimír Jamárik

Jozef Jankovič

Štefan Jorík

Florián Juračka

Mikuláš Kapusňák

Martin Kavický

Samuel Kodaj

Michal Končitý

Martin Kostelný

Jakub Krempaský

Marie Kudeříková

Štefan Kudláč

Tomáš Kudláč

Ján Lenghardt

Boli súčasťou odboja

Štěpán Leška

Martin Mareček

Milan Mareček

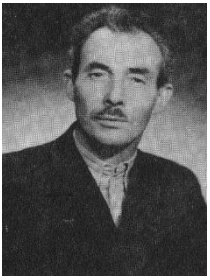
Samuel Mareček

Emília Matušíková

Jozef Michálek

Anna Michlová

Emil Mikula

Štefan Mikulčík

Janko Mráz

Pavol Mudroch

Mirko Nešpor

Ladislav Novomeský

Ján Papánek

Pavol Pašmík

Samuel Praženka

N. V. Razumichin

Ján Repta

Emília Reptová

Michal Rosa

Daniel Sadloň

Martin Slezák

Alois Sloboda

Dionýz Sloboda

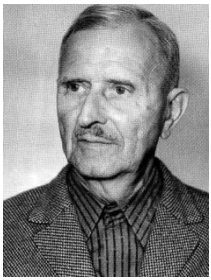
J. V. Sokolovský

Ján Sprušanský

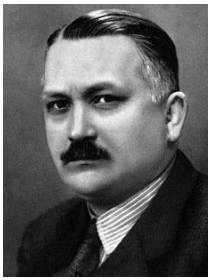
Elo Šándor

Ján Štefek

Karol Šuchta

V. A. Tutchaljan

Miloš Uher

Gabriel Vach

Boli súčasťou odboja

Pavol Vanek

Božena Zimanová

Ján Zíšek

Juraj Zuščík

Viliam Žingor

Zoznam použitej literatúry:

DUGÁČEK, Michal – GÁLIK, Ján. : *Myjava*, 1985, Bratislava: Obzor, 487 s.

GÁLIK, Ján. : *Odboj a oslobodenie Myjavy*, 1994, Bratislava: Litera, 183 s.

JAMÁRIK, Vladimír. : *Kunov 555 rokov*, 2007, Senica: Mesto Senica, 80 s.

Kol. autorov. : *Bojovali za slobodu vlasti*, 2008, Trnava: Trnavský samosprávny kraj, 46 s.

Kol. autorov. : *Ročenka odbojárov 2014*, 2014, Bratislava: Ústredná rada SZPB, 131 s.

Kol. autorov. : *Senica dejiny mesta*, 1996, Senica: Mestský úrad v Senici, 195 s.

REHUŠ, Ján. : *Spoločenský život v Prietrži 1918 – 1992 – 2. časť*, 1993, Prietrž: Obecný úrad v Prietrži, 91 s.

Kol. autorov. : *Unínske noviny č. 3, roč. VIII*, 2010, Unín: Ocú Unín, 12 s.

Kol. autorov. : *Vrbovčan č. 64*, 2013, Vrbovce: Obecný úrad Vrbovce, 12. s.

ZUŠČÍK, Juraj. : *Hroby bez náhrobníkov alebo súvislosti tajomstva surovinského lesa*, 1991, Senica: OV SZPB, 31 s.

Zoznam elektronických odkazov:

https://www.facebook.com/Stare.Radosovce?fref=ts

https://www.facebook.com/pages/PRIEVALY/278731007615?fref=ts

http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/nesmirit-se-s-okupaci_35897.html

Zdroje archívnych prameňov:

archív Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Senici

osobné archívy protifašistických bojovníkov

Seminárne práce:

Kol. autorov. : *… A tak k nám prišla sloboda*, 1989, SOU Senica

KRIŠKOVÁ, Jana. : *Boj proti fašizmu na Myjave a jej okolí*, 1989, SOU Senica

Kol. autorov. : *Bojoval som s Uhrom*, 1989, SOU Senica

Kol. autorov. : *Pramene – Klub priateľov ZSSR pri SOU v Senici*, 1989, SOU Senica

LOŽOVIČOVÁ, Soňa. : *Ľud Brezovej a jej okolia v boji proti fašizmu*, 1989, SOU Senica

Kol. autorov. : *Učitelia v Slovenskom národnom povstaní*, 1989, SOU Senica

Názov: Boli súčasťou odboja
Autor: Mgr. Martin Rosa

Vydalo:
Záhorské osvetové stredisko Senica
Vajanského 19
Senica
zos@zupa-tt.sk

Rok: 2016
Náklad: 100 ks
Tlač: GH Studio
Foto: RNDr. Ľubica Krištofová
Obrazová príloha: Mgr. Martin Rosa, OblV SZPB Senica
ISBN 978-80-7091-061-0